Azərbaycan Dövlət Kitabxanası
Baku! Гос. публичной библиотеке 96.162

BYTYN ƏLKƏLƏRIN PROLETARLARЬ, BIRLƏŞIN!

QOMMUNIST

ERMƏNISTAN Q(B)P MQ və JQ-nin GYNDƏLIK ORQANЬ
ОРГАН ЦК И ЕК КП(б) АРМЕНИИ

16 IJUL
BAZAR
1939-çu il
№ 162 (2482)
QIJMƏTI 10 Q.

Bugynky nəmrədə

◆ SOSIALIZM JARЬŞЬ BAJRAQIЬ ALTЬNDA NOQSANLARA SON QOJMALЬ (Baş məqalə)
◆ ERMƏNISTANDA «FIZQULTURACЬ GYNYNYN» HAZЬRLANMASЬ və KECIRILMƏSI (1-çi səh.)
◆ XARIÇI ƏLKƏLƏRDƏ (1-çi səh.)
◆ PARTIJA HƏJATЬ (2-çi səh.)
◆ SILAHLЬ YŞJAN HAQQЬNDA MARQSIZM—LENINIZM NƏZƏRIJJƏSI (2-çi səh.)
◆ ERMƏNISTAN QOLXOZCULARЬ PARTIJA və HƏKUMƏTIN QƏRARLARЬNЬ HƏRARƏTLƏ TƏBRIK EDIRLƏR (3-çy səh.)
◆ QULTUR SOVET TIÇARƏTI UQRUNDA (3-çy səh.)

SOSIALIZM JARЬŞЬ BAJRAQIЬ ALTЬNDA NOQSANLARA SON QOJMALЬ

On altЬ gyndyr ki qolxozcularЬn həjətjanЬ jerlərinin, tək təsərryfatcЬlarЬn və ələdə qolxozda olmajanlarЬn torpaqlarЬnЬn əlcylməsi davam edir. RespubliqamЬzЬn bytyn namuslu qolxozcularЬ vətənimizin millionlarla qolxozcularЬ kimi- qolxoz torpaqlarЬndan istifadə etmək işində ən gəzəl qajda qojan bu qərarЬ bəjyk ruhjyksəkliji ilə qarşЬladЬlar.

Indi jerli partija, sovet və həmkarlar təşkilatlarЬ qarşЬsЬnda duran vəzifə qalan myddətdən səmərəli istifadə edib, torpaqlarЬn əlcylməsi işlərini daha jaxşЬ təşkil etməkdən ibarətdir. Bytyn qomissijalarЬn gyndəlik işi YIQ (B) P MQ və SSRI XQS-nЬn qərarlarЬna dyzgyn rəajət etməkdən ibarət olmalЬdЬr. Onlar jerlərin əlcylməsini elə aparmalЬdЬrlar ki, bytyn həjətjanЬ jerinin əsl obsoljut əlcysy myəjjən edilmiş olsun.

Bə'zi jerlərdə instruqsijaja rəajət edilməməsi və bunun nətiçəsində bə'zi səhvliklərin olduqu faqtlarЬ vardЬr. Qomissijaja bundan sonrada instruqsija vermək və onlarЬn işlərinə gyndəlik rəhbərlik etmək zəruridir.

Qejd etmək lazЬmdЬr ki, qomissijaja dyzgyn instruqsija verilməməsi, onun işində səhvliklər buraxmaqa səbəb ola bilər.

Misal ycyn Zəngibasarda qomissija qolxozcularЬn həjətjanЬ jerlərini əlcdykdə, bə'zi qolxozcularЬn kycə jerindən oqurlajЬb öz jerlərinə qatdЬqlarЬ və onu əkibməhsulunu gətyrdykləri və halhazЬrda da öz əllərində olan jerləri əlcmədiji hadisəsi olmuşdur. Belə faqtlar tək dejildir. Odur ki, belə səhv və noqsanlara jol verməmək ycyn jerləri əlcən qomissijaja bundan sonra da instruqsija vermək vaçibdir.

QomissijanЬn işində bytyn namuslu qolxozcular ona kəmək etməlidirlər, və qomissijalar isə, öz işində bytyn belə həqiqi qolxozculara arxalanmalЬdЬrlar.

RedaqsijamЬza gələn bir cox məktublardan mə'lum olur ki, bir cox qolxozcular qomissijalarЬn işlərində onlara jaxЬndan kəməklik göstərərək, qolxoz torpaqlarЬnЬn daqЬdЬlmasЬ işində faqtlarЬ mejdana cЬxararaq, jalancЬ qolxozcularЬ, aldatma jolu ilə qolxozlara soxulmuş jaramazlarЬ ifşa edirlər. HəjətjanЬ jerlərinin əlcylməsinin nətiçəsi avqustun 15-nə qədər rajon içraijja qomitetlərinin prezidiumlarЬ tərəfindən baxЬlЬb, təsdiq olunmalЬdЬr. Hələ vaqt vardЬr, bu isə, işi bundan sonra da dyşynərəkdən qurmaqa indijə qədər olan noqsanlara nəhajət verməjə imkan jaradЬr. Ançaq jaxşЬça jadda saxlamaq lazЬmdЬr ki, hələ qalan vaqta arxajЬn olmajЬb işi jubatmamalЬ və qalan hər bir gyndən və saatdan istifadə etməlidir.

HəjətjanЬ jerlərinin əlcylməsi— YIQ (B) P Mərkəzi Qomitetinin maj plenumu qərarlarЬnЬn praqtiki surətdə həjata kecirilməsinin əsas zvenosudur. Bu, gələçəkdə qolxozlarЬmЬzЬn içtimailəşdirilmiş torpaqlarЬna qatЬlaçaq artЬq jerləri aşkara cЬxarЬr. YIQ (B) P MQ-nЬn bu myhymm qərarЬ sözsyz ki qolxoz quruluşunun içtimai təsərryfatЬnЬ daha da möhkəmləndirmək, namuslu qolxzocularЬn hesabЬna jaşajan jaramazlarЬ aşkara cЬxarmaq məqsədi ilə cЬxarЬlmЬşdЬr.

Partija və həkumətimizin bu myhymm qərarЬna çavab olaraq, qolxozlar və ajrЬ-ajrЬ qolxozcular arasЬnda sosializm jarЬşЬ, ycynçy Ymymittifaq qolxozcular qurultajЬna ən jaxşЬ hazЬrlЬq əlaməti altЬnda jarЬş getdikçə genişlənir. Stalin qajqЬsЬ ilə tərbijələndirilmiş qolxozcularЬn Stalin dostluqu, vətənimizin alЬnmaz bir qələjə cevrilməsi uqrunda onun sijasi və təsərryfat iqtidarЬnЬn daha da möhkəmlənməsi uqrunda qolxozlar, qolxozcular və qardaş respubliqalarЬn qolxozlarЬ arasЬnda jarЬş getdikçə genişlənir.

Kecirilməkdə olan GyrçystanErmənistan (Ljuqsemburqi- Qotajq) qolxozlar arasЬ jarЬş dediklərimizin çanlЬ sybutudur.

Qardaş Gyrçystanlan Ljuqsemburqi rajonunun Faxralь qolxozcularЬnЬn ErmənistanЬn SSR Qotajq rajonunun Kənəkir kənd qolxozcularЬna göndərdikləri məktubda onlar bundan belədə, daha jyksək məhsul əldə etmək, məhsul toplanЬşЬnЬ və tədarykyny nymunəvi kecirmək, qolxozun və qolxozcularЬn gəlirlərini daha da artЬrmaqa söz verirlər.

Kənəkirlilər öz qardaşlarЬnЬn və baçЬlarЬnЬn məktubunu bəjyk şadlЬq və ruhjyksəkliji ilə oxudular və ona gözəl çavab jazdЬlar. Hər iki qardaş respubliqanЬn qolxozcularЬ jarЬşa başladЬlar.

Dynən faxralЬlara göndərdikləri teleqrammada kənəkirlilər dejirlər: **«Biz jarЬşa qoşuluruq, sosializm jarЬşЬ myqavilənaməsi baqlamaq ycyn nymajəndələrinizi gözləjirik».**

Demək olar ki, xalqlarЬn möhkəm Stalin dostluqu əsasЬnda kecirilən bu jarЬş başlanmЬşdЬr.

Hər iki qardaş respubliqa qolxozcularЬnЬn apardЬqlarЬ bu jarЬş adamlarЬmЬzЬn əməji şərəf işinə, şan, ijidlik və qəhrəmanlЬq işinə cevirdiklərini bir daha sybut edir. Sosializm jarЬşЬ jeni qələbələr gətirir və jeni adamlar tərbijə edir. Belə də olmalЬdЬr. Cynki: «Sosializm jarЬşЬ— «millionlarla zəhmətkeş kytlələrin maqsimal **aqtivliji** əsasЬnda **sosializm quruluşunun qommunist metodudur» (STALIN)**

Jerli partija və sovet təşkilatlarЬ bu gözəl hərəkata rəhbərlik etməli, bu jarЬşЬn eninə və dərinlijinə genişlənməsinə başcЬlЬq etməli və bu jarЬşЬn hər iki respubliqanЬn bytyn qolxozlarЬna, bytyn qolxozcularЬna catmasЬna myvəffəq olmalЬdЬrlar.

Hər iki respubliqa arasЬnda başlanan bu jarЬş— qolxozlarЬn içtimai təsərryfatlarЬnЬn bundan sonra da möhkəmlənməsi ycyn ən qyvvətli bir silahdЬr. Bu jarЬş-işimizdə olan bir sЬra noqsanlarЬ mejdana cЬxaraçaq, qabaqcЬllarЬn təçrybəsini geridə qalanlara verəçək və bir cox jeni əmək ustalarЬ— staxanovcular mejdana cЬxaraçaqdЬr.

YIQ (B) P MQ və SSRI XQS-nЬn qərarlarЬ əsasЬnda həjətjanЬ ucastoqlarЬnЬn əlcylməsi qolxozlarda əmək intizamЬnЬn möhkəmlənməsinə, işləməji sevməjən bir cox qolxozcularЬn əməjə olan rəqbətlərinin artmasЬna səbəb olmuşdur. Qərarlar myzakirə olunduqdan sonra (Zəngibasar, A. Neçili, Eljas, və i. a.) qolxozcularЬn və qolxozcu qadЬnlarЬn işə həvəslə cЬxmalarЬna və qərara qədər tənəllik edən bir cox qolxozcularЬn həvəslə işə getməsinə və jyksək əmək məhsuldarlЬqЬ göstərmələrinə səbəb olmuşdur.

Sosializm jarЬşЬnЬn genişləndirilməsi- qolxoz kəndinin on minlərçə ən jaxşЬ adamlarЬnЬn-məhsuldarlЬq qabaqcЬllarЬnЬn, gözəl təçrybələrinin— Ymumittifaq kənd təsərryfat sərgisinə hazЬrlanmaq işində əldə etdikləri gözəl təçrybələrin daha da genişləndirilməsinə səbəb olaçaqdЬr.

YIQ (B) P Mərkəzi Qomitetinin maj plenumunun və SSRI XQS-nЬn qərarlarЬnЬn həjata kecirilməsi— qolxozlarЬn torpaqlarЬnЬ bytyn qənimətcilər və jaramazlar tərəfindən sahiblənməsi faqtlarЬnЬ aşkara cЬxarЬr və cЬxaraçaqdЬr.

Hər bir namuslu qolxozcu və qolxozcu qadЬn jyksək məhsuldarlЬq uqrunda carpЬşmalЬ, GyrçystanErmənistan qolxozcularЬ arasЬnda başlanmЬş jarЬşЬ genişləndirməklə, YIQ (B) P Mərkəzi Qomitetinin maj plenumunun qərarЬ əsasЬnda qolxozlarЬn içtimai torpaqlarЬnЬn hər bir qarЬşЬnЬ belə qorujaraq, işdə olan bytyn xЬrda gərynən əmma bəjyk səhvliklərə jol verə biləçək bytyn noqsanlarЬ aradan qaldЬrmalЬdЬr. HəjətjanЬ jerlərinin əlcylməsinin myvəffəqijjətlə başa catdЬrЬlmasЬnЬ və iki qardaş respubliqa qolxozlarЬ arasЬnda başlanmЬş jarЬşЬ bolşevikçəsinə genişləndirək.

MOSQVADAN, JEREVAN:

ESSR Xalq QomissarlarЬ Sovetinin sədri PIRUZJAN joldaşa
EQ(b)P MQ katibi HARUTJUNJAN joldaşa
ESSR Baş Soveti Prezidiumunun sədri PAPJAN joldaşa

BUGYN QLAVVЬSTAVQOM ERMƏNISTAN PAVILJONUNU Ə'LA QIJMƏTLƏ QƏBUL ETDI. PAVILJONUN QOLLEQTIVI COX GÖZƏL IŞ GÖRMYŞDYR.

TSITSIN

Ermənistanda „fizqulturacЬ gyny"-nyn hazЬrlanmasЬ və kecirilməsi

ErmənistanЬn partija, sovet, həmkarlar və qomsomol təşkilatlarЬ 1939-çu il 18 ijulda Ymumittifaq «FizqulturacЬ gynynyn» kecirilməsinə işgyzarçasЬna hazЬrlanЬrlar.

18 ijulun «FizqulturacЬ gyny» myəjjən edilməsi haqqЬnda SSRI XQS-nin 1939-çu il 16 ijun tarixli qərarЬna myvafiq olaraq EQ (B) P MQ Ermənistanda Ymumittifaq «FizqulturacЬ gyny» kecirilməsinə dair bir sЬra qonqret tədbirlər qejd etmişdir.

EQ (B) P MQ Bjurosu, jerlərdə «FizqulturacЬ gynynyn» kecirilməsi məsələsini şəhər qomitetləri və rajon qomitetləri bjurolarЬnЬn içlaslarЬnda myzakirə etməji, tədbirlər işləjib hazЬrlamaqЬ (gəzintilərin, mysamirələrin, sport jarЬşlarЬnЬn və sairənin kecirilməsi), «FizqulturacЬ gynynyn» kecirilməsinə jaxşЬ hazЬrlanmaq işində ELQGI şəhər və rajon qomitetlərinə, fizqultura və sport işləri qomitetinə jardЬm göstərməji bytyn şəhər və rajon partija qomitetlərinə bir vəzifə olaraq tapşЬrmЬşdЬr.

Ijulun 17-də Jerevan şəhərində 26 Qommunarlar adЬna parqda ymumşəhər qomsomol və fizqulturа toplanЬşЬ olaçaq və toplanЬşda ErmənistanЬn SSR fizqultura təşkilatlarЬnЬn vəzijjət və vəzifələri haqqЬnda mə'ruzə qojulaçaqdЬr.

«Dinamo» Ermənistan soveti, «Spartaq» Ermənistan soveti və Stalin rajon fizqultura qomiteti 18 ijulda Armfilarmonija, «Tikinti işçiləri» və SQ—«Sovpren» jaj baqlarЬnda kytləvi fizqultura mysamirələri təşkil edərək, ordenli çəmijjətlərin nailijjətlərini Jerevan şəhər zəhmətkeşlərinə göstərəçəklər.

Jerevan şəhərinin içtimai tikintiləri ErmənistanЬn SSR fizqultura təşkilatlarЬnЬn myvəffəqijjətlərini əks etdirən şyarlarla və plaqatlarla bədii surətdə bəzədiləçəkdir. Jerevan şəhərində fizqultura tikintilərinin (stadion, mejdancalar, hovuzlar, velodrom və sairə) şyarlarla, plaqatlarla, fotovitranarlarЬ ilə formalaşdЬrЬlmasЬ «Dinamo», «Spartaq», «Tikiçi» çəmijjətləri və ErmənistanЬn SSR Xalq Maarif QomissariatЬ öhdəsinə qojulmuşdur.

ErmənistanЬn SSR Xalq Tiçarət QomissariatЬ, «FizqulturacЬ gyny» planЬ yzrə nəzərdə tutulmuş sport tədbirləri kecirildiji zaman stadionlarda və başqa fizqultura tikintilərində zəhmətkeşlərə nymunəvi xidməti tə'min etməji (bufetlərlə, jejinti jerlərilə, səjjar bufetlərlə, su kiosqalarЬ ilə və sairə) restoranlar və qafelər trestinə tapşЬrmЬşdЬr.

«FizqulturacЬ gynynyn» kecirilməsi ilə əlaqədar olaraq nəzərdə tutulmuş jarЬşlarda, estafetlərdə, qrosslarda iştirak edənlərə nymunəvi tibbi xidməti tə'min etmək haqqЬnda ErmənistanЬn SSR Xalq SəhijjəQomissariatЬ tərəfindən rajon səhijjə şö'bələrinə göstəriş verilmişdir.

Həm Jerevan şəhərində və həm də respubliqanЬn digər şəhərlərində bytyn fizqultura mysamirə— gəzintilərini ixtisaslЬ bədii, musiqi və estrada qyvvələrilə tə'min etmək Inçəsənət işləri idarəsinə təklif edilmişdir.

Jerevan şəhərində Abovjan kycəsində Armfilarmonija Evinin fasadЬnda Armfoto, Fizqultura və sport işləri qomiteti tərəfindən foto sərgisi təşkil olunaçaq.

Şəhərlərdə və rajonlarda eqranlarda, fizqultura tematiqasЬnda ittifaq və jerli istehsalatdan olan filmlərin (1937- 1938-çi illərin tradision fizqultura paradlarЬ) gəstərilməsi Sojuzkinoproqat tərəfindən təşkil olunaçaqdЬr.

Osoaviaximin Mərkəzi Soveti ErmənistanЬn şəhərlərində və rajon mərkəzlərində I dərəçəli VoroşilovatЬçlarЬ və ƏMH normalarЬnЬn kytləvi surətdə verilməsini keciraçək, 18 ijulda fizqulturacЬlarЬn və osoaviaximcilərin kytləvi atЬş jarЬşlarЬ keciriləçək, ELQGI MQ və Fizqultura qomiteti ilə birlikdə hərbiləşdirilmiş kytləvi jyryşlər təşkil ediləçəkdir.

Istirahət evləri idarəsi və ErmənistanЬn Xalq Səhijjə QomissariatЬ Qurort Idarəsi tərəfindən ErmənistanЬn istirahət evlərində və sanatorijalarЬnda «FizqulturacЬ gyny»-nə həsr edilmiş mysamirələr təşkil olunaçaqdЬr.

Radioqomitet 18 ijulda fizqultura haqqЬnda xysusi məqalələrin və materiallarЬn verilməsini veriliş proqrammasЬna daxil etmişdir.

ELQGI MQ, bytyn pioner lagerlərində «FizqulturacЬ gynynyn» kecirilməsinə dair bir sЬra tədbirlər qejd etmişdir. Həmin lagerlərdə 17 və 18 ijulda lagerlərdə olan pionerlər və fizqulturacЬlar arasЬnda kytləvi ojunlar olaçaqdЬr.

Xalq Maarif QomissariatЬ Fizqultura qomiteti, uşaq sport məktəblərində Jerevanda, Leninaqanda və Kirovaqanda sport mysamirələrində myvəffəqijjətlərin göstərilməsini təşkil edəçək.

Fizqultura qomiteti və kənylly sport çəmijjətlərinin soveti, «FizqulturacЬ gynynə» hazЬrlaqЬ kecirərək, sport seqsijalarЬnЬn, I və II dərəçə ƏMH qruppalarЬnЬn təhsilta'lim işlərinin dərinləşdirilməsilə əlaqələndirir. Jyzlərlə və minlərlə zəhmətkeşlər bu işə çəlb olunaçaqlar və onlar sportun mydafiə növlərində (avto-moto və atЬş) əhatə olunaçaqlar.

Əskəri hissələr qomandanlЬqЬ və EQ (B) P MQ hərbi şö'bəsi lagerlərdə «FizqulturacЬ gynyny» kecirməjə hazЬrlЬq işləri aparЬrlar, FKQO fizqultura hissələrinin kytləvi cЬxЬşlarЬ planЬ nəzərdə tutulmuşdur.

«FizqulturacЬ gynyny» kecirməjə hazЬrlЬq dövrində fizqulturaja dair, xysusilə hərbi qomissariatlarЬn və Osoaviaximin məntiqələrində caqЬrЬşcЬlarla ƏMH I və II dərəçələrinin normalarЬnЬ verməjə dair qyvvətli iş aparЬlЬr.

ErmənistanЬn SSR Xalq Torpaq QomissariatЬ, «Qoloss» çəmijjəti və ErmənistanЬn SSR XQS janЬnda Fizqultura işləri qomiteti kənddə fizqultura işini qyvvətləndirməjə dair bir sЬra qonqret tədbirlər qejd etmişdirlər. Qolxozlarda, sovxozlarda və MTS-lərdə jeni qolleqtivlər jaradЬlaraq, qolxozcular, qolxozcu qadЬnlar və kənd intelligensijasЬ fizqultura qolleqtivlərinə çəlb olunaçaqlar.

Qoris rajonunda məktəb tikilişi işlərinin gedişi haqqЬnda

ErmənistanЬn SSR Xalq QomissarlarЬ Sovetinin və ErmənistanЬn Q(b)P Mərkəzi Qomitetinin 1939-çu il 9 ijul tarixli qərarЬ

Məktəb tikilişi işlərinə Qoris rajon içraijja qomiteti tərəfindən jarЬtmaz rəhbərlik göstərildiji və bunun nətiçəsində Qorisdə və Xndzoresq kəndində məktəblərin tikilməsi proval olduqu qejd edilsin.

Guja tikinti materiallarЬnЬn olmamasЬ səbəbilə məktəblərin tikilməsi işinə hələ başlanmamЬş, halbuki tikinti mejdancalarЬnda daşЬnmЬş meşə materialЬ və sement vardЬr. Burada daş, qum kimi hələ istifadə olunmamЬş jerli tikinti materiallarЬnЬn cox miqdarda olmasЬna baxmajaraq, rəhbərlərin onlarЬn sərf edilməsini və daşЬnmasЬnЬ təşkil edə bilmədikləri ycyn onlardan istifadə olunmur.

ErmənistanЬn SSR Xalq QomissarlarЬ Soveti və ErmənistanЬn Q (B) P MQ **qərara alЬrlar:**

1. Fəalijjətsizliklərinə və rajonda məktəb tikilməsi işini pozduqlarЬna gərə Qoris rajon içraijja qomitetinin sədri A. L. Ivanjan və Xndzoresq məktəbi tikinti işlərinin rəhbəri A. M. MaşurjanЬ işdən cЬxarЬlsЬnlar.

2. Rajonda məktəblərin tikilməsinin bilavasitə rəhbərlijini öz yzərlərinə gətyrmək və tədris ilinin başlanqЬçЬna kimi onlarЬn başa catdЬrЬlmasЬnЬ tə'min etmək EQ (B) P Qoris rajon qomitetinə və rajon içraijja qomitetinə tapşЬrЬlsЬn.

ErmənistanЬn SSR Xalq QomissarlarЬ Sovetinin sədri: PIRUZJAN

ErmənistanЬn Q (B) P MQ katibi: Qjr. HARUTJUNJAN

(Belorusija SSR) Mogilevsq oblastЬnЬn Mstislavl şəhərində V. I. Leninin abidəsi. (TASS-Ьn fotoxroniqasЬ).

XARIÇI ƏLKƏLƏRDƏ

Italija həkumətinin Fransaja notasЬ

Rim, 14 (TASS). ItalijanЬn Stefani agentlijinin verdiji mə'lumata gərə, Italija həkuməti, Aleqsandretta sançaqЬnЬn Tyrkijəjə verilməsi haqqЬnda bundan az vaqt əvvəl əmələ gələn sazЬş mynasibətilə Fransa həkumətinə nota göndərmişdir. ItalijanЬn notasЬnda dejilir ki, Italija, «onun xəbəri olmadan baqlanan bu sazЬş mynasibətilə özynyn e'tirazЬnЬ bəjan edir».

Tyrkijə mətbuatЬ ItaljanЬn hərbi hazЬrlЬqlarЬ haqqЬnda

Anqara, 14 (TASS). Qəzetlər, Dodeqanes adalarЬnda ItalijanЬn bəjyk hərbi hazЬrlЬqlarЬ haqqЬnda Londondan alЬnan teleqrammalarЬ dərç edirlər. Qəzetlərin coxusu bu mə'lumatlarЬ birinçi səhifələrində «Italijanlar Rodos adasЬnda bəjyk hərbi hazЬrlЬq aparЬr» kimi bəjyk başlЬqlar altЬnda verirlər.

Tyrk qəzeti «Tan» jazЬr: «Italija, öz flotunu hazЬr halda saxlamaq ycyn, AralЬq dənizinin şərq hissəsində hərbi manevralardan istifadə edir. O, Liviјada, Misr hydudu jaxЬnlarЬndakЬ hərbi qyvvələrini coxaldЬr. Albanija -Qresija hydudunda 150 min əskər mərkəzləşdirmişdir. Indi Italija, Anatolu sahillləri jaxЬnЬnda olan Dodeqanes adalarЬna jeni qoşunlar göndərir».

Ispanijada həjəcan

PARIŻ, 13 (TASS).- Espan agentliji, Italija xariçi işlər ministri Cianonu qarşЬlamaqa hazЬrlЬq sahəsində franqist həkumət orqanlarЬ tərəfindən Andaluzijada elə alЬnan tədbirlər ilə əlaqədar olaraq həmin rajonda baş verən çiddi həjəcanlar haqqЬnda Çəbəllytariqdən xəbər verir. Agentlik jazЬr ki, Seviljada həjəcanlarЬ jatЬrmaq ycyn qoşunlarЬn işə qarЬşmasЬ lazЬm gəlmiş və bunun nətiçəsində də ölən və jaralananlar vardЬr.

QarşЬda duran Ingiltərə-Japonija danЬşЬqlarЬ haqqЬnda

TOKIO, 13 (TASS).— Bugyn, zurnalistlər dairələrində mə'lum olmuşdur ki, premjer Qonnejenin iştirakЬ ilə qabinetin içlasЬnda, qarşЬda duran Ingiltərə-Japonija danЬşЬqlarЬnda Japonija həkumətinin tutaçaqЬ pozisija məsələsi yc saat myzakirə edilmişdir.

Verilən mə'lumata gərə, qarşЬda duran Ingiltərə -Japonija danЬşЬqlarЬnda Japonija həkuməti «Şimali Cindəki jeni vəzijjəti» tanЬmaqЬ, «eqonomik və sijasi sahələrdə» japonija ilə tam əməkdaşlЬqЬ ingiltərə həkumətindən tələb edəçəkdir.

Həmin tələblər haqqЬnda bəhs edərək, qabinetin içlasЬnda Arita bəjan etmişdir ki, qarşЬda duran danЬşЬqlar da bu tələblər Japonija həkumətinin sijasətinin əsas xəttidirlər.

Japonija qəzetlərinin verdikləri mə'lumata gərə, ijulun 14-ndə Ingiltərə səfiri Qrojqi ilə Aritanln gəryşy olmuş və ijulun 15-ndə danЬşЬqlara başlamaq gyman olunur.

CINDƏ HƏRBI ƏMƏLIJJAT

ŞIMALI CINDƏ

Şansi vilajətinin çənub, şimali-qərb və şərq hissələrində bəjyk dəjyşlər olmaqdadЬr. Tajxanşan daqlarЬnda myntəzəm cin qoşunlarЬnЬ əhatə etmək ycyn japon qoşunlarЬnЬn manevrləri myvəffəqijjətsizliklə nətiçələnmişdir. Cin qoşunlarЬ japonlara bəjyk itki jetirir və onlarЬ geri cəkilməjə məcbur edirlər.

Kecən həftənin sonlarЬnda Şansi vilajətinin şərq hissəsində cin qoşunlarЬ japonlarЬ Ljaoczoudan vurub cЬxarmЬşlar. Japonlar bəjyk tələfata uqrajaraq şimala doqru cəkilmişdirlər. Ijulun 7-də və 8-də Juntszuczu rajonunda, Juişenin qərbində bəjyk dəjyş olmuşdur. Bu dəjyşlərdə japonlar 300 adam itirmişdirlər.

ÇƏNUBI CINDƏ

Qantonun çənubunda TszjanmЬn jaxЬnlarЬnda inadlЬ dəjyşlər davam edir.

MƏRKƏZI CINDƏ

Japonlar, Xenan vilajətinin şimali hissəsində partizanlarЬn qəti hərəkətərindən qorxaraq, həmin rajona 3 min adamdan ibarət çəzalandЬrЬçЬ dəstə göndərmişdirlər. Partizanlarla aparЬlan bir həftəlik dəjyşdə çəza dəstəsi 500-dən cox adam itirmişdir.

Ijunun sonunda, marionet «həkumətinin» ŞanxajЬn qərb hissəsində jerləşmiş 360 nəfərdən ibarət qoşunlar dəstəsi japon qomandanlЬqЬna qarşЬ ysjan etmişdir. Ysjan edənlər, ştabЬn japon myşavirlərini və zabitlərini öldyrərək cin partizanlarЬna birləşmişlər.

PARTIJA HƏJATЫ

Partija tarixini öjrənən iki qomsomolcu-məktəbli öz yzərlərində neçə calьşьrlar

Meqri rajonunun Əlidərə kənd orta məktəbinin 9-çu sinif tələbələrindən qomsomolcu Çəfər Çəfərov və Çəli Çəfərov joldaşlar «YIQ(в)P Tarixi Qьssa qursu»nu bir dəfə təkbaşьna oxujub qurtarmьşlar. Bunlar ikinçi dəfə kitabь oxujarkən qonspeqt tutmaqa başlamьşlar. Indi onlar VII_VIII fəslə kimi qonspeqt tutmuşlar. Qonspeqt tutarkən onlar marqsist classiqlərinin əsərlərindən də istifadə edirlər.

Bunlar bolşevik partijasьnьn tarixini öjrənməji öz gyndəlik iş planlarьna daxil etmişlər. Bunlardan Çəfər Çəfərov joldaş məktəbdə ilk qomsomol qomitetj katibidir. O bu işdəki jaxşь intizamь ilə gözə carpьr. Bu joldaşlar məktəbdə dərslərindən ə'lacьdьrlar.

Ə. Məmmədov

Partija tarixini və qurultajьn materiallarьnь həvəslə öjrənirlər

Qrasnoselo rajonunun partijalь və partijada olmajan bolşeviqləri «YIQ (в) P Tarixinin Qьssa qursu»nu təkbaşьna öjrənirlər.

Rajon xalq təsərryfatь ucotu inspeqtoru Səməd, malijjə şö'bəsinin işçisi Baqrad, məhkəmə işçisi Haqop və Alь joldaşlar «YIQ (в) P Tarixinin Qьssa qursu»nu öjrənmək ycyn özlərinə xysusi vaqt ajьrmьşlar. Ramazan Məmmədov, Vahan, Şcerbaqov və başqalarь dəxi partija tarixini təkbaşьna öjrənirlər. Myəllimlərdən Qurgen Atabeqjan (J. Cənbərək), Myslym Çəfərov (Toxluça), Balь Sərdarov (Aqbulaq) partija tarixini təkbaşьna öjrənirlər. Demək lazьmdьr ki, az savadlь partijalь və partijada olmajan joldaşlara partija tarixinin öjrənilməsi ycyn az jardьm olunur. Partija tarixini təkbaşьna öjrənənlərə kömək etmək işində rajon partija qomitetinin agitasija və propaqanda şö'bəsi az iş görmüşdür.

Rajon partija qomitetinin ştatlь propaqandisti Qolja Şcerbaqov joldaş Qrasnoselo kəndi «Voroşilov» və Nadezdino kəndi «Stalin» qolxozlarьnьn qolxozcu və qolxozcu qadьnlarь arasьnda YIQ (в) P XVIII Qurultajьnьn materiallarьnь izah etmək ycyn Qrasnoseloda 27, Nadezdinoda 11 agitator ajrьlmьş və jerlərə təhkim edilmişlər, bu joldaşlar öz işlərini davam etdirirlər.

Agitatorlar qurultajьn materiallarьnь qabaqcadan jaxşь öjrəndikdən sonra qolxozcu və qolxozcu qadьnlar arasьnda həmin materiallarь mözakirə edirlər.

Məcid Əlijev

Basarkecərdə qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsi

ELQGI Basarkecər rajon qomiteti, ijun ajьndan kəhnə qomsomol doqumentlərini jenilərilə əvəz etmək kimi mühüm işə başlamьşdьr. YILQGI Mərkəzi Qomitetinin VIII PLENUMU rajonun ilk qomsomol təşkilatlarь qarşьsьnda cox böjük vəzifələr qojmuşdur. Lenin_Stalin qomsomolu, uçsuz-buçaqsьz ölkəmizin coxmillionlu zəhmətkeşləri ilə birlikdə partijamьzьn XVIII Qurultajьnьn qərarlarьnь böjük ruh jyksəkliji ilə qarşьladьqь kimi qurultajda xalqlarьn dahi vözdü Stalin joldaşьn hesabat mə'ruzəsini və qurultajьn digər materiallarьnь geniş xalq kütlələrinin malь etmək və bu qərarьn jerinə jetirilməsi uğrunda çiddi işə qoşulmuşlar.

Lenin_Stalin qomsomolu sьralarьnda kəhnə doqumentlərin jenilərilə əvəz edilməsi coxmillionlu qomsomol təşkilatlarь həjatьnda jeni və böjük sijasi bir hadisədir. Basarkecər rajon qomiteti qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsi işini partijamьzьn XVIII Qurultajьnьn qərarlarьnь və xalqlarьn böjük rəhbəri Stalin joldaşьn göstərişlərinin həjata kecirilməsi işi ilə möhkəm surətdə əlaqələndirilmişdir.

Doqumentlərin dəjişdirilməsi ilə əlaqədar olaraq, qomsomol işləri jenidən qurulmaqdadьr. Qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsi işi Ycynçy Stalin Beşillijinin bütün vəzifələrini jerinə jetirmək işinə jönəldilmişdir. Rajon qomiteti rajonda qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsi işinə hərtərəfli hazырlыqla başlajaraq, Basarkecər, Gödəkbulaq, Jarpəzlь, A. Zaqalь, Tüstüly, Qanlь, Babaçan, Pənbək, Noragert və Zod ilk qomsomol təşkilatlarьnda qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsi işi müvəffəqijjətlə başa catdьrьlmьşdьr.

Ilk qomsomol təşkilatlarь, qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsini jeni-jeni istehsalat qələbələri ilə qarşьlajьrlar. Rajonun J. Zəqalь, Sadanaxac, Kəsəmən və Gödəkbulaq təşkilatlarьnda qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsinə jaxşь hazырlыq işlər ilə başlamьşlar. Kəhnə qomsomol doqumentlərinin jenilərі ilə əvəz edilməsi işi rajon təşkilatlarьnda böjük maraq və ruhjyksəkliji əmələ gətirmişdir.

Ijun ajьnьn 10—16_na kimi rajonda 855 qomsomolcuja jeni qomsomol doqumenti verilmişdir. YILQGI MQ_nьn baqlь möktubu və instruksijasьnьn dərindən kütləviləşdirilməsi sajəsində doqumentlərin dəjişdirilməsində hec bir noqsan buraxьlmadьqь kimi doqumentlərin jazьlmasь işləri kejfijjətli aparьlmьşdьr.

Jeni qomsomol doqumenti alanlardan 115 nəfəri gənc qьzlardьr ki, bunlar sьrasьnda staxanovcu Hajastan Qarapetjan (A. Zaqalь), Oruço- və Gəjcək (Sədanaxac) və sairələri vardьr ki, onlarьn qolxozda indijə qədər 100_110-əmək günləri vardьr.

Rajonun Zod qolxoz ilk qomsomol təşkilatьnьn yzvlərindən Coban Məhəmmədovun 149, Dəmir Ismajlovun 120, Lətif Əlişovun 103 və Əlişov Əlinin 220 əməkgünü vardьr. Ilk qomsomol təşkilatlarь qomsomol doqumentlərinin dəjişdirilməsi şərəfinə qolxoz hejvandarlыq fermalarьnda, briqadalarda və qolxozun sair iş ucastoqlarьnda qomsomol briqadalarь təşkil edərək, bunlar gündəlik iş normalarьnь 120-130 prosentlə jerinə jetirirlər.

Kəsəmən kənd qomsomol təşkilatьsьь Məhər Jusifov joldaş qolxoz briqadalarьnda gündəlik ilicovqalarьn buraxьlmasь işini təşkil etmişdir. Suvarma işini kejfijjətli və sistematik olaraq jerinə jetirmək ycyn suculardan növbətcilər müəjjən edilmişdir.

Q. Ismajlov

Şəkildə: Jerevan janqьndan müdafiə idarəsinin işçilərindən Harutjunjan Sahaq joldaş partija tarixini təkbaşьna öjrənir.
Foto: B. Qazazjanьndьr.

Qəmərli rajonu Arpavar kəndinin „Qim" qolxozu qolxozcularьnьn Ermənistanьn bütün qolxozlarь və qolxozcularьna məktubu

Əziz joldaşlar!

Bolşeviqlər partijasь, sovet hökuməti və şəxsən Stalin joldaş:—qolxozlar təşkil etmək, varlь və qultur həjat qurmaq ycyn sovet kəndlilərinə cox böjük jardьm göstərmişlər. Trotskist- buxarinci, burzua-nasionalist zijancьlarьna və qolcomaq qalqılarьna qarşь amansьz mübarizə aparmaqla «kənddə qolxoz quruluşu qəti surətdə möhkəmləndi. Buna, 1935-çi ilin fevralьnda zərbəci- qolxozcularьn II Qurultajьnda qəbul edilmiş **kənd təsərryfat arteli ustavь** və qolxozlar tərəfindən bəcərilən bütün torpaqlarьn qolxozlarьn **həmişəlik istifadəsi ycyn** təhkim edilməsi olduqca kömək etdi. Qolxoz quruluşunun möhkəmlənməsi sajəsində kənddə joxsulluq və tə'minatsьzlьq jox oldu».

(«YIQ (в) P Tarixinin Qьssa qursu» səh. 393).

Millionlarla qolxozcular qolxoz mülkijjətini gözlərinin işьqь kimi saxlamaq, torpaqь jaxşь becərmək və qolxoz təsərryfatьnda viçdanlь surətdə calьşmaq sajəsində qazandьqlarь əmək günlərinə qarşь böjük miqdarda produqsija və pul alьrlar ki, bu da onlarьn varlь və qultur həjat kecirmələrini tə'min edir.

Bizim qolxozumuz 9 il bundan əvvəl qurulmuşdur. Namuslu qolxozcularьmьzьn viçdanlь işi sajəsində qolxozumuz təşkilat-təsərryfat cəhətcə möhkəmləndi, sosializm tarlalarьnьn məhsuldarlьqь jyksəldi, qolxozcunun varlь həjatьnьn əsas mənbə'i olan qolxoz gəliri iki-dörd qat artdь.

Kecən il biz bir heqtardan orta hesabla 22,5 sentner pambьq, 22 sentner taxьl və 90 sentner yzym götürmüşük. Qolxozun 870 min manat gəliri olmuşdur, hər bir əmək gününə isə, 2 kiloqramma taxьl, 3,5 kiloqramma yzym, araq və başqa produqtlar da daxil olmaqla, 14 manat pul catmьşdьr.

Stepan Barseqjanьn ailəsi qazandьqь 420 əməkgünü əvəzinə 6540 manat, Hambarsum Niqoqosjanьn ailəsi 7.200 manat, Qajsruhi Harutjunjan isə təkbaşьna qazandьqь 242 əməkgünü əvəzinə 3.530 manat qazanmьşdьr.

Qolxozumuzun tarlalarьnda staxanov işi aparьlmasь və tarlalardan jyksək məhsul götürülməsi sajəsində qolxozumuz və 9 qabaqcыl qolxozcu Ümumittifaq kənd təsərryfat sərgisinə qandidat təsdiq edilmişlər.

Biz Ümumittifaq kənd təsərryfat sərgisinin əsasьnь pambьqьn 5-çi kaqьnь qurtarmaqla qarşılajьrьq. Sümbülly qulturalarьn məhsuljöqmünü 6 əmək günündə qurtarmьşьq. Zijanverici həşəratа qarşь mütəşəkkil mübarizə aparьrьq. Pambьqlarь 3 dəfə müaliçə etmişik. 8 heqtar mejvə baqь və 6 heqtar yzüm baqь salmьşьq. Pambьq tarlalarь alaq otlardan təmizlənmişdir.

YIQ (в) P Mərkəzi Qomitetinin və SSRI Xalq Qomissarlarь Sovetinin «Qolxozlarьn içtimai torpaqlarьnь daqьdılmaqdan müdafiə etmək tədbirləri haqqьndа»-kь qərarь qolxozcularьmьz tərəfindən böjük ruhjyksəklijilə qarşılanmьşdьr. Həmin qərar viçdanlь qolxozcularьn qəlbindən nəş'ət edir, onlarьn intereslərini müdafiə edir və saxta qolxozcularа, alverciləra qarşь jönəldilmişdir. Əvvəlləri bizim qolxozumuzda bə'zi adamlar qolxozun işlərində iştirak etmirdilər, indi isə o kimiləri joxdur. Qolxozda əmək intizamь gündən-günə möhkəmlənir. Tarlalarda calьşan bütün qolxozcular öz normalarьnь artьqlьqь ilə jerinə jetirirlər.

YIQ (в) P Mərkəzi Qomitetinin və SSRI Xalq Qomissarlarь Sovetinin tarixi qərarь üzrə bu ilin pajьzьnda qolxozcularьn qurultajь caqrılaqaq və həmin qurultajda kənd təsərryfat arteli ustavьnda bir necə təshihlər edilməsi məsələsi qojulaçaqdьr. Həmin qurultajьn-qolxoz həjatьnda, bütün ölkənin həjatьnda böjük əhəmijjəti olaçaqdьr. O, qolxozlarьn nə kimi böjük addьmlarla irəli getdijini göstərəçəkdir. Texniki qulturalarь mütəşəkkil surətdə becərmək, məhsuljöqmünü qьssa müddət ərzində və kejfijjətlə kecirmək, hejvanlarьn qajqьsьna qalmaq və qolxozcularьn bu qurultajьnь bol produqsijalarla qarşılamaq indi hər bir qolxozun, briqadanьn və hejvandarlьq fermasь manqalarьnьn namus işidir.

Biz-pambьq tarlalarьnь 7 dəfə alaq etməji, pambьq və yzüm zijan verici həşəratə qarşь mübarizə etməji, sümbülly qulturalarь avqustun 1-nə kimi dəjməji, bicilmiş xozan yzərində 2 heqtar şəkər pazьsь və 2 heqtar qartofel əkini etməji, pambьq və yzüm məhsulunu mütəşəkkil surətdə jöqmaqь, hər bir heqtardan 27 sentner pambьq və 100 sentner yzüm almaq uğrunda mübarizə etməji, bütün dövlət təəhhüdlərini vaqtьndan əvvəl jerinə jetirməji və ölkəjə jaxşь kejfijjətli produqtlar verməji öhdəmizə götürürük.

Biz bu il qolxozun gəlirini bir million manata, əmək gününün qijmətini isə 20 manata catdьrmaq uğrunda mübarizə edirik.

Qolxozcu joldaşlar, gəliniz qolxozcularьn qurultajьnь lajiqli surətdə qarşılajaq, onunla bəhəm sosializm vətəninin sərhədlərini düşmənin təcavüzündən müdafiə etmək ycyn həmişə hazьr olaq!

Qolxoz sədri: **Habet Badaljan,** (qolxozcular) **Hambartsum Niqoqosjan, Pionpion Harutjunjan, Gevorq Sarkisjan, Nazar Marqarjan, Aram Alojan, Poqos Mqrtcjan, Rafinqa Qarapetjan, Mnatsaqan Petrosjan, Stepan Barseqjan, Hnazand Badaljan, Levon Tarojan, Abqar Avaqjan, Hajq Hovasapjan.**

Monqolustan Xalq Respubliqasьnьn və Manczurijanьn Buir-Nur gölü rajonunda əsl hüdudu

1919-çu ildə Pekin şəhərində poctalarьn baş direqtorluqunun nəşr etdiji qartalarьn cin albomundakь № 43 qartanьn surəti Mosqvanьn mərkəzi qəzetlərində ijulun 14-də nəşr edilmişdir. Surəti götürülmüş həmin qartanь cap edən Mosqva qəzetləri aşaqьdakь mə'lumatь nəşr edirlər:

Japon-manczur həkumət orqanlarь, Monqolustan Xalq Respubliqasь haqqьndа öz provaqasion— işqalcьlьq hərəkətlərini doqruluqa cьxarmaq ycyn öz mə'lumatlarьnda iddia edirlər ki, Buir-Nur gölünün şərqində və çənubi -şərqində Monqolustan Xalq Respubliqasь və Manczurija arasьnda hüdud Xalxin -Qol nəhridir.

Lakin, əslinə baxsan, rəsmi qartalara görə, Monqolustan Xalq Respubliqasь və Manczurija arasьndakь hüdud həmin rajonda həmişə Xalxin-Qol nəhri bojunca dejil, həmin nəhrin şərqində, Xulat-Ulijn Obo və Nomon Burd Obo xətti bojunca kecmişdir.

Cin poctalarь baş direqtorluqunun Pekin şəhərində 1919-çu ildə nəşr etdiji cin albomunun № 43 qartasь da bunu sübut edir.

Monqolustan Xalq Respubliqasьnьn jaradьlmasьndan bugünə kimi həmin xətt yzərində də həmişə Monqolustan Xalq Respubliqasь sərhədd müdafiə postlarь durmuşdur. Hadisələr başlanana kimi, Monqolustan Xalq Respubliqasь və Manczurija arasьnda Xalxin-Qol nəhrinin şərqindən kecən bu sərhədd haqqьnda, hec kəs tərəfindən, o cümlədən japon- manczur tərəfindən də mübahisə olmamьşdьr.

Monqolustan Xalq Respubliqasь və Manczurija arasьnda hüdudun Xalxin-Qol bojunca kedjiji haqqьnda japon-manczur tərəfinin iddiasь hec bir doqumentlə sübut edilmir və özlərinin provoqasion —işqalcьlьq hərəkətlərini doqrultmaq ycyn japon hərbciləri tərəfindən tamamilə ujdurulmuşdur.

YIQ(b)P tarixini öjrənənlərə kömək

Silahlь ysjan haqqьnda marqsizm-leninizm nəzərijjəsi

Elmi qommunizmin banilari Marqs və Engels çəmijjətin inkişaf qanunlarьna parlaq analiz verərək elmi surətdə sübut etmişlər ki, qapitalizmi jьxmaqь və insan çəmijjətinin jeni içtimai quruluşuna—sosializmə kecməji dinç jolla həjata kecirmək mümkün dejildir. Bunun ycyn uzun zaman şiddətli sinifi mübarizə aparmaq və silahlь qüvvə işlətmək tələb olunur. Marqs və Engels «Qommunist manifesti»ndə jazmьşlar. «Qommunistlər öz bacьşlarьnь və nijjətlərini gizlətməji artьq şej hesab edirlər. Onlar acьq-acьqьna bildirirlər ki, onlarьn məqsədləri, bu vaqtadək mövcud olan bütün içtimai quruluşu ancaq zorla jьxmaq jolu ilə əldə edilə bilər».

Marqs və Engels XVIII və XIX ərslərdə, Pariz Qommunasьnadək olan revoljusijalarьn zəngin təcrübəsi əsasьnda silahlь ysjan qanunlarьnь hazырladьlar. Engels bu qanunlarь ətraflь surətdə formalaşdьrmьşdьr.

«Ysjan dəxi—müharibə kimi və ja başqa bir şej kimi inçə sənətdir; ysjan müəjjən qanunlara tabedir ki, bu qanunlara e'tinasьzlьq etmək, bu e'tinasьzlьqь edən partijanь hələk olmaqa doğru aparьr...

Birinçisi, öz ojununun bütün nəticələrini yzbəyz qarşılamaqa hazьr dejilsənsə, hec bir zaman ysjan ilə ojun ojnama...

Ikinçisi, əjər ysjan başlanmьşdьrsa, böjük qətijjətlə hərəkət et və hücuma kec. Müdafiə—hər çür silahlь ysjan ycyn ölümdür... Nə qədər ki, düşmənin qoşunlarь daqьnьqdьr, onun yzərinə qəflətən hücum et; hər gün jeni, hec olmazsa xьrda müvəffəqijjətlərin qajqьsьna qal; ilk müvəffəqijjətli ysjanьn sənə verdiji moral üstünlüjü əlində saxla; həmişə ən qüvvətli təkana təslim olan və ən əmnijjətli tərəfə qoşulan tərəddüdlü elementləri öz tərəfinə cək; nə qədər ki, düşmən öz qüvvələrini sənə qarşь toplamaqa vaqt tapmamьşdьr, onu geri cəkilməjə məcbur et; bir sözlə Dantonun dediji kimi.. «Çəsarət, çəsarət, bir daha çəsarət!» (Q. Marqs, secilmiş əsərləri, II çild, səh. 98-99).

Engels, XIX əsrin son rübündə hərbi texniqanьn prosesini və sinifi mübarizənin xüsusijjətlərini öjrənərək Q. Marqsьn «1848-çi ildən 1850-çi ilədək Fransada sinifi mübarizə» adlь qlassiq əsərinə «Müqəddəmə»də, silahlь mübarizənin barriqada formalarьna başqa çür, jeni növlə janaşmaqь tələb etmişdir.

II Internasionalьn opportunistləri, acьqcasьna saxtakarlыqa əl atdьlar,—onlar Engelsin əsərinin ən mühüm hissəsini tulladьlar və e'lan etdilər ki, guja o, jeni şəraitdə barriqada mübarizəsini inkar edirmiş. Bu saxtakarlыq II Internasionalьn opportunistlərinə, qapitalizmin dinç jolla sosializmə kecməsi haqqьnda opportunist teorijanь təbliq edərkən Engelsin böjük adь altьnda gizlənmək ycyn lazьm idi.

Marqsьn və Engelsin dahi ardьcыlь və onlarьn işinin dahi davam etdiriçisi olan Lenin, marqsizmin əsas nəzərijjələrinə əsaslanaraq, imperializm şəraitində qapitalizm çəmijjətinin inkişaf qanunlarьnьn ystünü acmьşdьr.

Imperializm, fəhlə sinifini proletar revoljusjasьna, proletariat diqtaturasьna sьxь surətdə jaxlaşdьrьr. Bu şəraitdə silahlь ysjan teorijasь xüsusilə mühüm əhəmijjət alьr. Lenin jorulmadan qejd etmişdir ki, «xalqlarьn həjatьnda böjük məsələlər ancaq qüvvə ilə həll edilir». Lenin, silahlь ysjana proletariatьn sijasi mübarizəsinin jüksək və həllediçi bir formasь kimi baxьrdь. Lakin silahlь ysjan məsələsinin həll edilməsi qonqret tarixi şəraitdən, kütlələrin revoljusion hazырlыq dərəcəsindən asьlьdьr. Bolşevik partijasьnьn revoljusion təcrübəsi bizə bunu öjrədir.

1897-çi il. Partija jox idi. Məsələ, fəhlələrin arasьnda agitasija aparmaq və marqsizmi propaqanda etmək yzərində, proletariatь təşkil etmək yzərində, revoljusion ordu toplamaq yzərində idi. Bu şəraitdə silahlь ysjan məsələsi aqtual məsələ dejil idi. Buna görə onu birinçi plana sürümürdülər.

1902-çi il. Bə'zən fəhlələrin silahlь ysjanьna kecən kütləvi fəhlə hərəkatь başlanьr. Kəndli hərəkatь qüvvətlənir. Lenin silahlь ysjan məsələləri yzərində diqqəti kəskinləşdirir. Lenin jazьrdь: «Xalq ysjanьnь təsəvvür edin. Hazьrda jəqin ki, hamь bizim ysjan haqqьnda fikirləşməli və ona hazырlaşmalь olduqumuzla razılaşar» (Əsərləri, IV çild, səh. 497).

Burada hələ ysjana caqьrьş jox dur. Bu dövrün mərkəzi vəzifəsi, partijanь təşkil etməkdir. Lakin Lenin, revoluisijanьn jaxьnlaşdьqьnь qabaqcadan görür və silahlь ysjana hazырlaşmaq məsələsini isqracьlara və fəhlələrə xatьrlatmaqь lazьm bilir.

1905-çi il. Birinçi rus revoljusijasь. Silahlь ysjan, günün məsələləri sьrasьnda durur. Lenin, partijanь və geniş proletar kütlələrini mübilizasija edir, onlarь ysjana caqьrьr, silahlь cьxьşlarь təşkil etməji və onlara rəhbərlik etməji tələb edir, praqtiki məsləhətlər verir, ysjanь təşkil etməjin qonqret məsələlərini hazырlajьr. Bu dövrdə Lenin Zeneva çamaat kitabxanasьnda kücə mübarizəsi taqtiqasь haqqьnda kitablarь diqqətlə öjrənirdi. Revoljusija gördüyümüz qüvvə ilə çoşmaqa başladьqda isə Lenin, çarizmə qarşь proletariatьn mübarizəsinə şəxsən rəhbərlik etmək ycyn Rusija ja qajьtdь.

RSDFP-nьn III, bolşevik qurultajь (1905-çi il) partijanь ysjan təşkil etməjə mübilizasija edən xüsusi qətnamə qəbul etdi. Bu qurultajьn bütün qərarlarь kütlələri çarizmə qarşь silahlь mübarizəjə mübilizasija edən, revoljusijanь genişləndirən, onu irəlijə aparan şüarlar verirdi.

Reaqsija dövrü, ən jaxьn praqtiki bir vəzifə olmaq e'tibarilə silahlь ysjan məsələsini jenidən ortadan qaldьrdь.

Beləliklə silahlь ysjan məsələsi revoljusion vəzijjətin olmasь ilə xaraqterizə edilən dövrdə, «həkumətin ən cox mə'jusluqu, xalqьn ən cox ojanmasь momentində» (Lenin. VII çild, səh. 32) qarşьja qojulur.

Stalin joldaş revoljusion vəzijjəti elə bir moment kimi müəjjən edir ki, bu zaman «qrizis jyksək nöqtəjə catьr», «avanqard axьradək vuruşmaqa hazьr olur, rezerv avanqardь müdafiə etməjə hazьr olur və düşmən sьralarьnda maqsimum şaşqьnlьq olur» («Leninizm məsələləri», IX capь, səh. 57), bu zaman qüvvələrin aşkar üstünlüjü revoljusijanьn tərəfində olur, düşmənin lagerində pozqunluq olur və ölverişli beynəlxalq şərait jaradьlmьş olur. Ancaq belə bir vəzijjət mövcud olduqu zaman partija bütün qüvvələrini mübilizasija etməjə, kütlələri silahlь ysjana caqьrmaqa, ysjanьn planьnь hazырlamaqa və onu təşkil etməjə borçludur.

Revoljusion vəzijjət olmadьqda ysjana caqьrmaq marqsizmə xəjanət etmək deməkdir Bununla əlaqədar olaraq Stalin joldaşьn Roj Hovardla müsahibəsinin aşaqьdakь hissəsi cox maraqlьdьr: «Biz, marqsistlər belə hesab edirik ki, başqa ölkələrdə də revoljusija olaçaqdьr. Lakin o, jalnьz haman ölkələrin revoljusionerlərinin mümkün və ja lazьm gördükləri zaman olaçaqdьr. Revoljusija eksportu —boş sözdür, hər bir ölkə istəsə özü-öz revoljusijasьnь edəçəkdir, istəməsə isə revoljusija olmajaçaqdьr».

Lenin 1905-çi il revoljusijasьnьn, xüsusilə Moskvada deqabr silahlь ysjanьnьn zəngin təcrübəsini ümumiləşdirdi. O, silahlь ysjan haqqьnda Marqsьn və Engelsin dediklərini təhrif edən II Internasional liderlərinin alcaq hilələrinin ic üzünü acdь[1]), marqsizm banilərinin fikirlərini inkişaf etdirdi və onu imperializmin qonqret şəraitindən irəli gələn bir sьra jeni əsaslarla tamamladь. Lenin silahlь ysjan haqqьnda Marqs-Engelsin nəzərijjəsini daha da inkişaf etdirdi, bütün bunlarь proletariatьn sinfi mübarizəsinə rəhbərlik qajdalarь sistemasьnda birləşdirdi. O, hazырkь qoşunlara qarşь kücə vuruşmasьnьn guja mümkün olmadьqь haqqьnda opportunist fikirləri rədd etdi. Lenin Obuxovo müdafiəsinin (1901-çi il) təcrübəsində ysjancьlarьn orduja qarşь müvəffəqijjətli mübarizəsinin mümkün olduqunu sübut etdi. «Kücə mübarizəsi mümkündür, həkumət təkcə bir zavodun əhalisi ilə toqquşmaqa məcbur olmursa, mübarizə edənlərin vəzijjəti dejil, həkumətin vəzijjəti ümidsizdir» (Lenin, əsərləri, IV çild, səh. 117). Lenin ordu uğrunda mübarizə və qoşunlarьn arasьnda revoljusion iş aparmaq məsələsini bütün kəskinliji ilə qarşьja qojdu. O, fəhlələrə hərbi xidmətdə olanlarь bojqot etməji dejil, orduja getməji, hərbi işi jaxşьca öjrənməji məsləhət görürdü, cünki «bu elm proletarlar ycyn lazьmdьr».

Lenin revoljusion ordu jaratmaq vəzifəsini irəli sürdü ki, bu ordu olmadan «revoljusijanьn həqiqi qələbəsi mümkün dejildir». Lenin partizan mübarizəsi məsələsini hazырladь, jeni hərbi texniqa şəraitində jeni barriqada taqtiqasьnь əsaslandьrdь. Lenin silahlь ysjanьn təşkilatcьsь və rəhbəri olan revoljusion proletar partijasьnьn rolunu ajdьnlaşdьrdь ki, belə rəhbərlik olmadan, ysjan mütləq məqlub olar.

Bolşeviqlər, revoljusijada silahlь ysjanьn lazьm olduqunu inkar edən menşeviqlərə və Trotskijə qarşь şiddətli mübarizə aparьrdьlar. Burzua lakejləri olan menşeviqlər və Trotski öz alcaq müttəfiqləri— qamenevlər, zinovjevlər, buxarinlər, rьqovlar və başqa əçlaflar kimi, faşist razvedqalarьnьn agentləri olaraq proletariata qarşь, xalqa qarşь qontrrevoljusion qüvvələr hazырlajьrdьlar.

Lenin və Stalin fəhlə sinifini öjrədirlər ki, «Fəhlə sinifi sьralarьnda olan, fəhlə sinifinin geridə qalmьş təbəqələrini burzuazijanьn qucaqьna atan və beləliklə, fəhlə sinifinin birlijini daqьdan xьrda burzua partijalarьnь darmadaqьn etmədən,—proletar revoljusijasьnьn qələbəsi mümkün dejildir» («YIQ(в)P Tarixi» səh. 415).

Böjük Oqtjabr sosialist revoljusijasь günlərində silahlь ysjan Leninin dahijanə planь üzrə, Leninin bilavasitə göstərişləri ilə kecirilirdi.

1917-çi ilin sentjabr ajьnda Lenin, ysjana qonqret hazырlыq lazьm olduqu haqqьnda Mərkəzi Qomitetə öz məşhur möktublarьnь jazьr. O, bu möktublarda revoljusion cьxьşlarьn bütün təcrübəsini ümumiləşdirir, ysjanьn inçəsənət olmasь haqqьnda Engelsin dediklərini jada salьr və silahlь ysjanьn qonqret planьnь hazырlajьr.

1) German opportunistlərinin, Q. Marqsьn «1848-çi ildən 1850-çi ilədək Fransada sinfi mübarizə» əsərinə Engelsin «Müqəddəmə»-sini nəşr edərkən silahlь ysjan haqqьnda Engelsin dediklərinin ən mühüm jerini kütlədən gizlətdiklərinin Lenin o zaman hələ bilmirdi. Lakin buna baxmajaraq Lenin opportunistləri kəskin surətdə tənqid etdi və onlarь Engelsin fikirlərini təhrif etmədə haqlь olaraq təqsirləndirdi.

Uqrajnada jeni məhsulun toplanışı.
Odessa oblastının Qaqanovic rajonunun 51-çi Pereqop divizijası adına qolxozunda Uqrajna LQGI-nın 20 illiji şərəfinə staxanov vaxtına kecmiş qomsomolqa Marija Nizevensqo joldaş.
(TASS-ın fotoxroniqası).

Əmək intizamını daha da möhkəmlədək

Amasija kənd «Jeni jol» qolxozunda kecən il əmək qabilijjətinə malik olan qolxozculardan 36 nəfərinin hec bir əməkgyny belə jox idi. 20-nəfəri isə ançaq 25 əməkgyny qazanmışlardı. Bu il dəxi vəzijjət ejnidir.

Qolxozculardan Qızbəs Qara qızı, Nazlı Dərviş qızı, Gylpəri Bajram qızı v. s. bu vaqta qədər hər biri 2-3 əməkgyny qazanmışlar.

YIQ(b)P MQ və SSRI XQS-nin 27 maj tarixli qərarı qolxozcular arasında hələ kytləviləşdirilməmişdir.

Lətif H.

---o---

QULTUR SOVET TIÇARƏTI UQRUNDA

Spequljasija ilə amansız mübarizə aparmalı

Ycynçy Stalin Beşillijinin jerinə jetirilməsi, zəhmətkeşlərin lazımi produqtlara və mənzillərə olan tələblərinin artıqlıqla ödənilməsini tə'min edəcək, SSRI-də sosializm cəmijjətinin məhsuldar qüvvələrinin və qulturanın gələcəkdə daha artıq inkişafı üçün qüdrətli maddi əsas jaratmaqda irəlijə doğru jeni, ən böjük addım atılmasını tə'min edəcəkdir.

Ycynçy Stalin Beşillijinin müvəffəqijjətlə başa catdırılması uğrunda başlanan ümum xalq jarışı sosializm quruluşunun bütün sahələrində jajılmışdır. Sosializm jarışının sürətli dalğaları bütün sovet tiçarəti şəbəkələrində dəxi genişlənmişdir.

Respubliqanın tiçarət şəbəkələrində mal dövrijjəsi planlarının jerinə jetirilməsi və malın istehlakçılara vaqtında catdırılması uğrunda, sovet tiçarəti işçiləri və bütün xalqımız spequljasijaja qarşı mübarizə sahəsində bolşeviq inadı ilə mübarizə aparmalıdırlar.

Hələ tiçarət təşkilatları və işçilərinin hamısı öz işlərini nümunəvi qura bilməmişlər. Onlardan bə'ziləri YIQ (b) P-nin XVIII tarixi Qurultajı qərarlarını hələ lazımınca mənimsəməmişlər. Buna görə də onların calışdıqları tiçarət bazalarında, maqazin və dükanlarda malın alıçılara catdırılması və spequljasija ilə mübarizə işi jaxşı qurulmamışdır.

Spequljasija ilə mübarizə haqqında Ermənistan Tiçarət Qomissariatında kecirilən müşavirə, spequljasija ilə amansız mübarizə aparmaqı və mal dövrijjəsini gemişləndirməji bütün tiçarət təşkilatlarına, milis, möhkəmə və proqurorluq orqanlarına və şəhər sovetinin seqsijalarına çiddi tapşırmışdır.

Təəssüfki, bə'zi tiçarət təşkilatları bu göstərişlərdən özləri üçün hələ lazımı nəticə çıxarmamışlar.

Respubliqamızın Meqri, Şəmşəddin, Düzkənd, Qalinino, Əştərək və Martuni rajonlarında spequljasija ilə zəif mübarizə aparılır. Martuni rajonunun Dzoragjuq kənd qolxoz yzvlərindən Siraqan Vosqanjan, Aram Aqopjan, Qurgen Muradjan və Vaqarşaq Manuqjan, qolxozun qızğın iş dövründə qolxozcu adından istifadə edərək ijun ajında spequljasija ilə məşğul olmuşlar. Bunlar jajlaq jerlərindən və kəndlərdən produqt və qojunlar alaraq Jerevan şəhərində satır xüsusi alverlə məşğul olmuşlar. Nəticədə bu məsələ şəhər milis idarəsi tərəfindən bu adamların jalnız ijun ajında 60 qojun kəsib satdıqları ajdınlaşmışdır. Şəmşəddin rajonunun Touz kəndlilərindən, Artaşes, Arutun və Hambarsum Jesejan 1938-çi ildən Jerevan şəhərinə gələrək hec bir jerdə işləməjə getməjib şəhərlər və kəndlərdən aldıqları malları (patefon, plastinqa, xalca, manufaqtura, qlijonqa və i. a.) sistematik olaraq kəndlərdə qolxozculara baha qijmətə satmışlar.

Jerevan univermaqında satıçılar arasında sijasi tərbijə işləri jaxşı qurulmamışdır. Univermaqın bə'zi işçiləri spequljantlarla mübarizə etmir, bə'zən özləri belə spequljasija ilə məşğul olmuşlar. Buna sübut olaraq 30-nəfərin spequljasija üçün işdən götürülməsi ola bilər. Spequljasija ilə məşğul olan, spequljant elementlərlə əlaqəsi olan və sovet tiçarəti işçisinin jüksək adının ləkələjən şəxsləri tiçarət şəbəkələrindən bundan sonra dəxi qovmaq lazımdır.

Zəhmətkeşlər, xüsusilə evdar qadınlar, vətənimizin qüvvət və qüdrətini möhkəmlətmək uğrunda tiçarət işçilərinə və milis orqanlarına jaxından kömək etməlidirlər. Jerevanda jaşajan Siranuş Hajrabetjanın spequljasija ilə sistematik olaraq məşğul olması haqqında şəhərin 3-çü milis şö'bəsinə siqnallar verilmişdir. Bu jaxınlarda milis şö'bəsi tərəfindən bunun evindən axtarış nəticəsində 40 metr jun parça, 9 800 manat nəqd pul və sairə tapılmışdır. Hajrabetjanın işi proqurora verilmişdir.

Spequljantlar indi masqalanırlar, aldıqları malları gizli jerlərdə, çürbəçür jollarla kücə buçaqlarında, həjət icində və başqa jerlərdə baha qijmətlə satmaqa calışırlar. Onlar çürbəçür dona girirlər, malları maqazinlərdə xüsusi adamlar vasitəsi ilə aldırırlar. Namuslu tiçarət işçiləri bunların hijləsini ajdınlaşdırdıqı zaman onlar bə'zən spequljantlar tərəfindən tə'qib edilir.

Sistematik olaraq maqazinlərdən sənaje malları alıb baha qijmətə satan Aşxen Manuqjan, Elizija Qazarjan və Nina Məmmədova maqazindən 5 dəfə mal alıb satdıqları jerdə milis şö'bəsi tərəfindən tutulmuşlar.

Axtarış zamanı bunların evindən 80 metr manufaqtura və 1.986 manat nəqd pul tapılmışdır.

Tiçarət işçiləri və milis orqanları spequljantları aşkar etməli, onları çiddi məs'ulijjətə cəkməlidirlər. Rajon proqurorluqu və xalq məhkəmələri spequljantların işlərinə tez baxmalı və onların haqqında çiddi tədbir görməlidirlər. Bu məsələ ətrafında Jerevan şəhər mərkəzi milis şö'bəsi xejli iş görmüşsədə ançaq, bu hələ azdır. Mərkəzi milis idarəsi maj ajında 75 və ijun ajında 78 spequljant mejdana çıxardaraq, bunların işlərini şəhərin rajon xalq məhkəmələrinə və proqurorluqa vermişdir. Bu spequljantların icərisində invalidlərin «Qrasnı zvezda» tikiş ərtelinin sədri ilə əlaqələri olan N. Bajazet kənd qolxozcularından Hajq Pepojan, Hajq Masisjan və Niqolaj Hambarjan vardır ki bunlar kənddə qolxoz işlərini buraxıb spequljasija ilə məşğul olmuşlar. Bunlar artelin sədri ilə əlbir olaraq, artelдən 25 min manatlıq mal götürüb kəndlər arasında sataraq 10 min manat qazanmışlar. Spequljantlar aşkara çıxarıldıqdan sonra axtarışda onların evindən 7.000 manatlıq sənaje malı və 4.800 manat nəqd pul tapılmışdır. Belə faqtlar coxdur. Qeyd etmək lazımdır ki, şəhərin rajon xalq məhkəmələrində spequljantların işinə zəhmətkeşlərin iştirakı ilə göstəriş məhkəməsi olmamışdır. Spequljasijanı aradan qaldırmaq üçün tərbijəvi rol ojnajan göstəriş məhkəmələri çiddi tədbirlərdən biridir.

Tiçarət təşkilatları, Ycynçy Stalin Beşilliji adına genişlənən sosializm jarışı bajraqını daha jüksəklərə qaldırmalı, bütün tiçarət işçilərinin staxanovçasına işləməsini əldə etməli, onlar arasında sijasi—tərbijə işini genişləndirməlidirlər.

Sovet tiçarətinin qəddar düşməni olan spequljasijanı tamamilə jox etməklə, zəhmətkeşlərə qultur tiçarət xidmətini nümunəvi təşkil etmək jolunda bolşevikçəsinə calışmaq lazımdır.

Sovet tiçarətini qajdaja salmaq və spequljasijaja qarşı mübarizə tədbirləri haqqında Ermənistan Xalq Tiçarət Qomissariatının və Jerevan Şəhər Partija Qomitetinin göstərişi əsasında sənaje mal satan maqazinlərinin iş saatlarının nəzərdən kecirməli, içtimai qontrol briqadaları jaratmalı və hər gün onlara praqtiki kömək etməlidir. Bu işdə rajon Partija Qomitetləri, Rajon Qomsomol Qomitetləri, həmkarlar təşkilatları, rajon sovetləri və onların seqsijaları və Jerevan Şəhər Sovetinin prezidiumu böjük məs'ulijjət daşıjırlar.

Spequljasija ilə amansız mübarizənin vaqtı coxdan catmışdır. Bunu bütün sovet xalqı, partijamız və hökumətimiz tələb edir. Məhz buna görə də spequljasija ilə mübarizə hər bir sovet vətəndaşının borcu və şərəf işidir.

Sovet tiçarəti işçilərindən namuslu calışmaq, partijamızın və hökumətimizin onlara göstərdikləri atalıq qajğısının və böjük e'timadı nümunəvi işlə doğrultmaq tələb olunur. Stalin joldaş partijamızın XVIII Qurultajındakı tarixi ma'ruzəsində daxili sijasət sahəsində partijanın vəzifələrindən biri də «...Fəhlələrin, kəndlilərin, intelligensijanın maddi və qultura vəzijjətini daha da jaxşılaşdırmaqı davam etdirməkdir»-dediji cox haqlıdır.

Bu mühüm iş sovet tiçarəti işçilərinin qarşısında jeni perspeqtivalar açır. Ona görə də onlar qultur sovet tiçarətini düzgün təşkil etməjə bütün qüvvələrini sərf etməli, spequljantlara qarşı mübarizəni kəskinləşdirməlidirlər.

Ə. Həbib.
M. Əskər.

Məhsul toplanışına mane olan səbəbləri tezlikdə aradan qaldırmalı

Bu il məhsul jığımına və kənd təsərrüfat produqtları tədarükünə hazırlıq tədbirləri haqqında ESSR XQS və EQ(b)P MQ-nın 1939-çu il 21 ijun tarixli qərarı Qarabaqlar rajonunun ajrı-ajrı qolxozlarında geniş kütləviləşdirilməkdədir.

Rajonun partijalı və partijada olmajan bolşeviqləri qolxozcu və qolxozcu qadınları bu qərarın ətrafında toplaşaraq məhsulun itkisiz və vaqtında toplanılması üçün bütün qüvvələri səfərbərlijə almışlar.

Rajonun Cimən, Qarabaqlar, Şahablı və sairə qolxozları ot bicinini qurtararaq, taxıl məhsulunun toplanılması işinə başlamışlar. Rajonun daqlıq hissəsi qolxozlarından Gəlajsor, Gilanlar, Kolanlı, Əzizkənd, Gelçqın və sairə qolxozları gələcəkdə sosializm maldarlığının möhkəm jem bazası ilə tə'min etmək üçün ot bicininə qızğın başlamışlar. Gəlajsor qolxozu 30 min, Kolanlı 15 min, Canaxcı 32 min; Gilanlar kənd qolxozu 18 min baq ot bicməklə ot bicinini sürətli davam etdirirlər.

Rajonun bir sıra təşkilatları məhsul toplanışına hazırlıqda az iş görməmişlər. Belə ki, rajon qooperativ hej'əti və rajon selxozsnabı məhsul toplanışına aid olan kənd təsərrüfat alətlərinin vaqtında gətirilməsinə fikir verməmələrindən, hal-hazırda bir cox qolxozların xırmanda lazım olan bir cox kənd təsərrüfat alətlərinə ehtijacları vardır. Bundan başqa Rajqoop sədri Apqar Qarapetjan məhsul toplanışının başlanğıc dövründə qolxozcuları tarlada sənaje malı ilə tə'min etmək üçün səjjar qooperativlərin təşkil olunmasına fikir verməmişdir. Rajonun səhijjə şö'bəsi tarlalarda səhijjə punktları təşkil etməmişdir.

Məhsul toplanışındakı ilk noqsanları aradan qaldırmaq üçün rajqoop, səhijjə şö'bəsi və selxozsnab hərəkətə gəlməlidirlər.

M. Aqamalı

Ermənistan qolxozcuları partija və hökumətin qərarlarını hərarətlə təbrik edirlər

VAQARŞABAD (ETA).— Rajonun qolxozcuları SSRI Xalq Qomissarları Sovetinin və YIQ (b) P Mərkəzi Qomitetinin «Qolxozlarda içtimai hejvandarlığın inkişaf etdirilməsi tədbirləri haqqında» SSRI Xalq Qomissarları Sovetinin və YIQ (b) P Mərkəzi Qomitetinin 8 ijul tarixli qərarı Qarabaqlar rajonunun qolxozlarında geniş surətdə müzakirə edilir. Hər jerdə qolxozcular həmin qərarı jekdilliklə bəjənərək, onun sosializm hejvandarlığının inkişaf etdirilməsi sahəsində böjük rol ojnajaçaqını qejd edirlər. Qolxozcular öt tədarükünün jeni qajdasının xüsusi olaraq təbrik edirlər; həmin qajdaja görə, bundan sonra öt tədarükünün miqdarı hejvanların miqdarına görə dejil, torpağın miqdarına görə müəjjən ediləcəkdir. Qolxozcular qejd edirlərki, öt tədarükü üzrə bu jeni sistem jaxşı fermalara malik olan və fermalarda hejvanların miqdarını ildən-ilə artıran qabaqcıl qolxozlar üçün doğrudan da əlverişli vəzijjət jaradacaq, jaxşı fermaları olmajan və hejvanların miqdarını artırmaqa calışmajan geridə qalmış qolxozlar isə onları jaxşı fermalar jaradan hejvanların miqdarını artırmaqa məcbur edəcəkdir.

Partija və hökumətin qərarına cavab olaraq, Qaraxac, Birəli, Çıqın və Millidərə rajonlarının bir sıra qolxozları bu ildən başlajaraq iri buynuzlu hejvanlar, qojunculuq və donuzculuq fermaları təşkil etməji qərara almışlar.

Mərkəzi Qomitetin və Xalq Qomissarları Sovetinin qərarlarını qolxozlarda geniş surətdə kütləviləşdirmək üçün rajon partija qomiteti aqtivlərdən bir coxunu kəndlərə göndərmişdir.

Rajon partija qomitetinin qərarı üzrə, Mərkəzi Qomitetin və Xalq Qomissarları Sovetinin qərarı ilk partija təşkilatlarının acıq jığınçaqlarında, həmcinin qolxozcuların ümumi jığınçaqlarında müzakirə ediləcəkdir.

***

QOTAJQ (ETA).— «Qolxozlarda içtimai hejvandarlığın inkişaf etdirilməsi tədbirləri haqqında» SSRI Xalq Qomissarları Sovetinin və YIQ (b) P Mərkəzi Qomitetinin qərarı cap edilən qəzetlər qolxozlarda əldən-ələ kecir. Qolxozcular həmin qərarla cox maraqlanırlar.

Qaputan, Kənkan, Car, Başgjuq, Aramus, Bəzəkli və digər kəndlərin qolxozcuları Mərkəzi Qomitetin və Xalq Qomissarları Sovetinin qərarını müzakirə edərək, öz fermalarında hejvanların miqdarını artırmaq və jeni fermalar təşkil etmək üçün vasitələr qejd edirlər.

***

QƏMƏRLI (ETA).— «Qolxozlarda içtimai hejvandarlığın inkişaf etdirilməsi tədbirləri haqqında» SSRI Xalq Qomissarları Sovetinin və YIQ (b) P Mərkəzi Qomitetinin qərarını rajonun qolxozlarında kütləviləşdirmək məsələsi EQ (b) P Qəmərli rajon qomitetinin bürosu tərəfindən ijulun 11-də müzakirə edilmişdir. Xalq Qomissarları Sovetinin və Mərkəzi Qomitetin qərarını qolxozcuların iştirakı ilə müzakirə etmək üçün rajon partija qomitetinin qərarı üzrə ijulun 11-də və 12-də ilk partija və qomsomol təşkilatlarının acıq jığınçaqları cläçaqdır. Ondan sonra həmin məsələ qolxozcuların ümumi jığınçaqlarında müzakirə ediləcəkdir.

Hejvandarlığın inkişaf etdirilməsi tədbirləri haqqında partija və hökumətin qərarlarını tarlalarda, briqadalarda və manqalarda oxujub ajdınlaşdırmaq üçün aqtivdən 23 nəfər kəndlərə göndərilmişdir.

***

ƏŞTƏRƏK (ETA).— «Qolxozlarda içtimai hejvandarlığın inkişaf etdirilməsi tədbirləri haqqında» SSRI Xalq Qomissarları Sovetinin və YIQ (b) P Mərkəzi Qomitetinin 8 ijul tarixli qərarı Əştərək rajonunun qolxozlarında müzakirə edilir. Agitatorlar, müsahibəci oxuçular partija və hökumətin qərarını tarlalarda, manqalarda və briqadalarda oxujub kütləviləşdirirlər.

Qolxozlarda partija və qomsomol təşkilatlarının partija və hökumətin qərarının müzakirəsinə həsr olunmuş acıq jığınçaqlar kecirilmişdir.

GERILIJƏ SON QOJMALI

Şurabad (Amasija) kənd padrajon qooperativi bücün üçün 1.300 kərənti, 735 java, 550 dırmıx, 1.160 büküv v. s. lazım olan ləvazımat əldə edərək, qolxozlara vaqtında catdırmışdır.

Ançaq qejd etmək lazımdır ki, qooperativ hej'əti ikinci qvartalın dövlət planlarının ödənilməsi işində geri qalmışdır. Qooperativ hej'ətinə ikinci qvartalda verilmiş 50 sentner öt əvəzinə 45 sentner, 28 gön əvəzinə 20 gön, 600 dəri əvəzinə 265 dəri, 90 min jumurta əvəzinə 88.853 jumurta, 2.000 kiloqram azad jun tədaryky əvəzində 350 kiloqram və 80 kiloqram mal tyky əvəzinə 40 kiloqram tədaryk olunmuşdur.

Bundan başqa qooperativ hej'ətinə verilmiş kəhnə rezin, rənkli metall, qara metall v. s. tədaryklər ikinci qvartalda 15-20 prosentdən artıq ödənilməmişdir. Dövlət tədaryklərinin jüqlanması işində Jenijol, Quzukənd, Gölly v. s. kənd qooperativ işçiləri jaxşı calışırlar. Onlar öz qvartal planlarını artıqlıqla ödəmişlər.

Ançaq Ilanlı, Dyzkənd, Civinli, Qarabulaq v. s. kənd qooperativ işçiləri ikinçi qvartalın tədaryk planlarını kəsirlə ödəmişlər.

Şurabad kənd padrajon qooperativ hej'əti üçünçü qvartalda bu gerilijə son qojmalıdır.

H. Lətif.

Sovet tiçarətini daha da genişləndirməli

Jerevanın № 5 Baqaleja dükanı birinçi qvartal mal dövrijjəsi planını 116,3 prosent, aprel ajı planını 127,3 prosent, maj ajınınkını isə 101 prosentlə jerinə jetirmişdir.

Dükan işçiləri Ycynçy Stalin Beşilliji adına sosializm jarışına qoşularaq keciçi bajraq almışlar. Dükanda calışan 32 nəfər işçidən 13 nəfəri staxanovcudur. Bu dükanın qonditer şö'bəsi müdiri Harutjun Nersesjan joldaş qultur tiçarətin genişlənməsində çiddi calışır. Onun şö'bəsi ajlıq planı 123,3 prosentlə ödəmişdir. Qlastronom şö'bəsi də ajlıq planı 135,6 prosentlə jerinə jetirmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, burada israfçılığa və mənimsəmələrə geniş jol verilmişdir. 1939-çu il janvarın 1-də mənimsəmələr 51.022 manat 77 qəpək təşkil edirdi ki, bu mənimsəmələrdən 11.574 manat 35 qəpək geri alınmış, 35.448 manat 17 qəpək isə hələ bu günə qədər geri alınmamışdır. Dükan işçilərindən Barisova Qalja (qassir) 1.239 manat, Vartanjan Haqop 6.654 manat 63 qəpək, Marqarjan Vahan 5.892 manat 75 qəpək, Gevorqjan Levon 1.294 manat pul mənimsəmişdir.

1937-çi ildən pul mənimsəjənlər məhkəməjə verilmişdirsədə, indijə qədər onlar haqqında qəti elcylər ələ alınmamışdır.

Dükanda bir sıra sənaje malının qijmətləri joxdur. Bu dükanın işçiləri arasında agitasija-propaqanda işləri də pis təşkil edilmişdir.

Ç. Misgərov.

Jeməkxananı qajdaja salmalı

Qrasnoselo rajon qooperativ hej'əti rajon mərkəzində olan jeməkxananın qajdaja salınmasında və burada zəhmətkeşlərin ehtijaclarını tə'min etmək işində jarımaz iş aparır. Bu barədə «Qommunist» qəzetində də siqnal verildijinə baxmajaraq hələ indijə qədər jeməkxana qajdaja salınmamışdır.

Jeməkxananın müdiri proqulculuqa qarşı mübarizə aparmır. Belə ki, jeməkxana gündüz saat 2-30-da açılaqaq halda, 3-30-da açılır, 24 ijunda bu jeməkxanada 2 saat işə geç başlanmışdır. Jeməkxanada hazırlanmış xörəklərin kejfijjəti aşağıdır.

Jeməkxananın bufetcisi Qriqor pivəjə su qatır, 200 qram cəkilmiş cörəji joxladıqda 150 qram gəlmişdir. Bundan başqa 15 qəpəjə aldıqı jumurtanı 55 qəpəjə satır.

Bu rajonda hər çürə produqtun bol olmasına baxmajaraq, jeməkxana müdirinin zəif işləməsi nəticəsində bu jeməkxanada jaq, kərə, bal, pənir və sairə produqtlar tapılmır.

Qrasnoselo rajon qooperativ hej'əti, göstərilən noqsanlara son qojmalıdır.

Joxlajan.

Şəkildə: Xlopsbütün № 9 maqazasının işçilərindən Işxanjan Setraq və Qlazarjan Hribsiq joldaşlar istehlakçılara manufaqtura satırkən.

Foto: B. Qazazjanındır.

«Ysjana marqsistçəsinə, jə'ni bir inçəsənət kimi janaşmaq üçün, biz ejni zamanda bir dəqiqə belə itirmədən ysjancı dəstələr ştabı təşkil etməli, qüvvələri jerləşdirməli, sədaqətli polqları ən mühüm məntəqələrə göndərməli, Aleqsandrinqanı əhatə etməli, Petropavlovqanı tutmalı, baş ştabı və hökuməti həbsə almalıjıq, junkerlərə və Diqaja divizijaja qarşı elə dəstələr göndərməlijik ki, bu dəstələr həlak olmaqa, lakin düşmənə şəhərin mərkəzinə irəlilməjə imkan verməməjə qadir olsunlar; biz silahlı fəhlələri mobilizasija etməli, onları son şiddətli vuruşmaja cağırmalı, bilatə'xir teleqrafı və telefonu tutmalı, öz ysjan ştabımızı mərkəzi telefon stansijası janında jerləşdirməli, onu telefon vasitəsilə bütün zavodlarla, bütün polqlarla, silahlı mübarizənin bütün məntəqələri ilə birləşdirməlijik və i. a.» (Lenin, əsərləri, XXI cild, səh. 199).

Leninin göstərişlərinə ujqun olaraq, Stalin joldaşın bilavasitə direqtivaları ilə hərəkət etməklə, oqtjabrın 24-də səhərdən oqtjabrın 25-də səhər saat 10-dək baş ştabdan və hökumətdən başqa Leninin sajdığı bütün məntəqələr tutulmuşdu. Ştab axşam tutuldu, hökumət isə oqtjabrın 25-də geçə həbsə alındı.

Stalin joldaş imperializm epoxasında qapitalizm inkişafının müntəzəm olmaması haqqında marqsizm teorijasını, ajrıca götürülmüş bir ölkədə sosializmin qələbəsi mümkün olduqu haqqında teorijanı daha da inkişaf etdirdi və sosializmin ejni zamanda bütün ölkələrdə qələbə calmasının mümkün olmadığını bütün qüvvəsi ilə qejd etdi.

Stalin joldaş imperializmin və dünja proletar revoljusijası inkişafının hazırkı etapına analiz verərək sübut etdi ki, «proletariatın zorakılıqla etdiji revoljusija, proletariat diqtaturası, istisnasız olaraq bütün imperialist dövlətlərdə sosializmə doğru hərəkətin labüdd və mütləq şərtidir» («Oppozisija haqqında» səh. 383); silahlı ysjan «fəhlə sinfi üçün revoljusion məqsədə ujqun bir tədbirdir».

Silahlı ysjan haqqında marqsizm-leninizm nəzərijjəsi Böjük Oqtjabr Sosialist Revoljusijasının təcrübəsində parlaq surətdə təsdiq olundu.

Qommunist Internasionalının VI qonqressi (1928-çi il) bu təcrübəni ümumiləşdirərək silahlı ysjan kecirilməsi haqqında aşağıdakı nəticəni jazmışdır: «Ysjan ilə ojun ojnamaq olmaz; ysjan qaldırdıqda hüçümu bütün energija ilə, düşməni qəti əzinçəjədək davam etdirmək lazımdır. Ysjan zamanı tərəddüd və qətijjətsizlik bütün silahlı ysjanın darmadağın olmasına bərabərdir; başlıca qüvvələri düşmənin başlıca qüvvələrinə qarşı göndərmək lazımdır. Calışmaq lazımdır ki, həlledici momentdə, həlledici məntəqədə üstünlük proletariatın tərəfində olsun, ysjanın mümkün qədər geniş territorijaja tə'çili surətdə jajılması lazımdır. Ysjana bir inçəsənət kimi baxmaq lazımdır, lakin o, təkcə hərbi problema dejil, hətta birinçi növbədə sijasi problemadır. Ona ançaq revoljusion partija rəhbərlik edə bilər. Partija ysjan zamanı bütün öz fəalijjətini silahlı mübarizənin tələblərinə tabe etməlidir» (Qominternin VI qonqressi, stenoqrafik hesabat, VI buraxılış, səh. 97).

Silahlı ysjan haqqında 1917-çi ilin oqtjabr vuruşmalarının təcrübəsi ilə parlaq surətdə təsdiq edilmiş marqsizm - leninizm nəzərijjəsi də müdrik Stalin kitabı olan «YIQ(b)P Tarixinin Qısa qursu»-nda toplanmış bütün bolşevizm təcrübəsi kimi, bütün ölkələrin proletariatına qapitalizm kələlijindən xilas olmaqın jeganə düzgün jolunu göstərir.

S. Ol. DUBROVSQI.

Ingiltərə parlamentində Cemberlenin çıxışı

LONDON, 10 ijul (TASS). Rejter agentliji xəbər verir ki, Ingiltərə nazirlər sovetinin sədri Cemberlen parlamentdə Dansiq məsələsi haqqında çıxış etmişdir.

Cemberlen, Ingiltərə hökumətinin Dansiq məsələsi haqqında Polşa və Fransa hökumətləri ilə sıx əlaqə saxladığını qeyd edərək demişdir:

«Irq nəqteji-nəzərindən Dansiq, demək olar ki, bütünlüklə german şəhəridir. Lakin əhalinin jaxşı gyzərənə, xeyli dərəcə Polşa tiçarətindən asılıdır. Visla çayı Polşanın Baltiq dənizinə çıxan jeganə su yoludur. Buna görə bu çayın aqzında olan portun Polşa üçün çox böyük strateji və eqonomik əhəmijjəti vardır. Əgər Dansiqdə başqa bir dövlət öz jerini möhkəmləndirmiş olarsa istədiji zaman Polşanın dəniz yolunu bloqadaja ala bilər, eqonomik və hərbi çəhətcə Polşanı boğa bilər. Azad Dansiq şəhərinin indiki statutu (vəzijjəti) üçün məs'ulijjət daşıyanlar bunu gözəlçəsinə başa düşmüşlər və statutda bu şəraiti nəzərə almaq üçün mümkün olanı etmişlər. Bir də Dansiqdə german əhalisinə zülm edildijindən bəhs etmək belə artıqdır. Əksinə olaraq, azad şəhərin idarəsi nemeslərin əlindədir və bu çəhətcə bə'zi məhdudlaşdırmalar şəhərin vətəndaşlarının azadlığını məhdudlaşdıraçaq tədbirlərdən dejildir. Indiki vəzijjət jaxşılaşdırıla biləçək olsa da, bu vəzijjətə əsasən ədalətsiz və ya məntiqsiz bir şej kimi baxmaq olmaz. Indiki vəzijjətin 1944-cü ilə qədər saxlanması üçün Germanija qanunlarının özü Pilsudski ilə 10 il müddətinə bağladığı müqavilə üzrə qarantija vermişdir. Görünür, Germanija bu il mart ajına qədər hesab edirdi ki, Dansiqin statutu nəticə e'tibarilə jenidən baxılmalı tələb edirdisə də, bu məsələ tə'cili dejildir və ya çiddi ixtilaf doğura biləçək məsələ dejildir. Lakin mart ajında Germanija hökuməti bə'zi arzılar şəklində təklif irəli sürdükdə və bununla bərabər mətbuatda kampanija aparılmağa başladığda Polşa hökuməti başa düşdü ki, məsələnin birtərəfli həll olunması qarşısında qalə bilər və buna bütün qüvvəsi ilə müqavimət göstərməlidir. Polşanın qarşısında Avstrija, Çexo-Slovakija və Memel təçrübəsi durmuş idi. Buna ujğun olaraq Polşa hökuməti Germanijanın nəqteji-nəzərini təsdiq etməkdən boyun qaçırdı və özü, Germanijanın maraqlı olduğu problemaların həll edilə biləçəjini təklif etdi. Bundan başqa Polşa martın 23-də bə'zi müdafiə tədbirləri gördü. Germanijaja çavab, martın 26-da Berlinə göndərildi.

Mən palatanın nəzərini bu iki tarixə çəlb edirəm. Germanijada iddia edirlər ki, Ingiltərə hökumətinin verdiji qarantija Polşa hökumətinə juxarıda sıralədijim tədbirləri görməkdə kömək etmişdir Halbuki, biz bu qarantijanı jalnız martın 31-də vermişik. Martın 26-nadək bu qarantija haqqında Polşa hökuməti hətta işarə ilə bir mə'lumat belə almamış idi. Dansiqdə baş verən son hadisələr labüdd olaraq belə bir qorxu törədir ki, Polşanı və başqa dövlətləri olmuş faqt qarşısında qoymaq üçün Dansiqin gələcək statutunu gizli metodlarla təşkil edilən birtərəfli hərəkətlər vasitəsilə müəjjən etmək nijjətləri vardır. Belə şəraitdə Polşanın əvvəlki vəzijjəti bərpa etmək üçün görəcəji hər bir tədbiri isə, Polşanın aqressija, aqtı kimi göstərmək nəzərdə tutulur. Əgər Polşanın bu çür hərəkətlərinə başqa dövlətlər kömək etmiş olarlarsa bunları da Polşaja kömək etməkdə və Polşanı qüvvət tətbiq etməjə sövq etməkdə təqsirləndirmək olardı. Əgər hadisələrin gedişi bu gipotezalarda gümان edildiji kimi olarsa, palata yazıları başa düşərlər ki, Dansiq problemasına, heç bir hədə qarşısında qalmamış olan Dansiq əhalisinin hüquq və azadlığına aid sırf jerli bir məsələ kimi baxınaq olmazdı. Əksinə olaraq, belə bir iş, Polşanın milli varlığına və istiqlalijjətinə aid olan daha çiddi bir problemanı dərhal qarşıja qoymuş olardı. Biz Polşaja qarantija vermişik ki, onun istiqlalijjəti üçün acıqdan-acıqa qorxu törəndiji zamanda,—bütün milli qüvvələri ilə müqavimət göstərməji lazım sajdığı bir qorxu törəndiji zamanda ona kömək edərik. Biz öz təəhhüdlərimizi jerinə jetirmək qətijjətində möhkəm durmuşuq.

Mən dedim ki, Dansiqin indiki statutu öz əsasına görə ədalətsiz və ya məntiqsiz sajıla bilməz. Lakin bu statut jaxşılaşdırıla bilər. Statutun jaxşılaşdırıla biləcəji məsələsi daha sakit şəraitdə müzakirə edilə bilərdi. Həqiqətdə də Beq (Polşanın xariçi işlər ministri) mayın 5-də demişdir ki, əgər Germanija sülh nijjətindədirsə və sülh yolu ilə müzakirə məsələlərini qəbul edirsə, hər çür danışıq aparmaq mümkündür. Hitler aprelin 28-də rejxstaqda söylədiji nitqində demişdir ki, əgər Polşa hökuməti Germanija ilə onun münasibətini qajdaja salan jeni saziş bağlamağa hazırdırsa, belə bir idejanı alqışlaja bilər. Sonra Hitler əlavə etmişdir ki, gələcəkdə hər bir bu çür saziş, hər iki tərəfi bərabər dərəcədə əlaqələndirən olduqça ajdın təəhhüdlərə əsaslanmalıdır.

Ingiltərə hökuməti hesab edir ki, Dansiqdə baş verən son hadisələr e'timadı pozmuşdur və hazırda aqıllılıq səsinin üstün ola biləcəji bir atmosfera jaradılmasını cətinləşdirmişdir.

Belə bir şərait qarşısında Polşa hökuməti sakit durmuşdur. Ingiltərə hökuməti ümmid edir ki, Dansiq özünün köhnə tradisijaları ilə keçmişdə olduğu kimi jenə sübut edə bilər ki, müxtəlif millətlərin nümayəndələri real interesləri bir-birinə ujğun gəldikdə bir jerdə işləjə bilərlər. Ejni zamanda mən ümmid edirəm ki, əlaqədar tərəflər, Dansiqlə əlaqədar olan insidentlərin Jevropada sülh üçün qorxu törədə biləçək xaraqter almasına jol verməjəcəklərini söylərlər və bunun üçün qəti hərəkət edərlər».

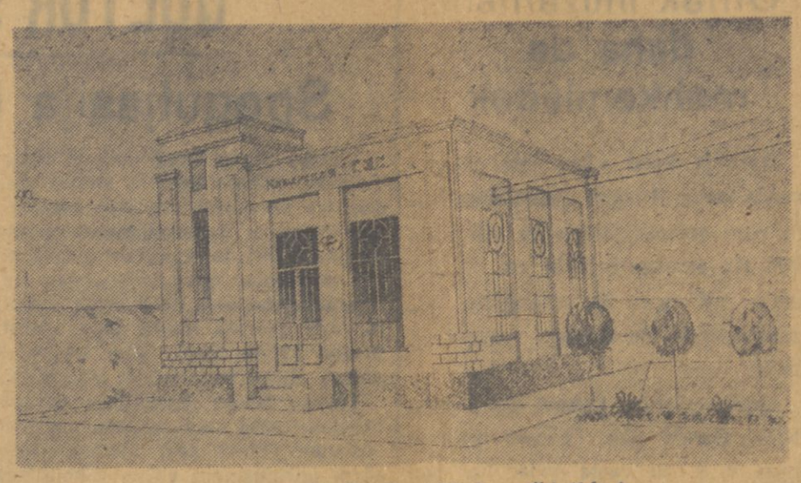

Üçüncü Stalin Beşillijinin tikinti ləri.

Jaxın günlərdə Rostov tresti «Eleqtro» olxovoj çayı üzərində Qaşarı kəndi janında böyük gidrotexniq düjümü tikilişinə başlajaçaqdır. Burada platina qojulaçaqdır ki, bunun vasitəsilədə 22 million kub metroluq jazlıq su anbarı əmələ gəlir. Bu, bütün il uzunu çayın jüksək sövvijjəsini saxlamaqla qolxoz bostanlarını və çəltik əkinlərini suvarmağa imkan verir. Platina janında rajon mərkəzi «qaşarın» və beş qolxozu eleqtrikləşdirmək üçün hidro-eleqtrostansija tikiləçəkdir. Platinanın özü salınmaqda olan Millerovo— Veşenskaja dəmir jolu üçün keçiriləçək bəndi əvəz edəçəkdir. Hidro düjümün projeqti çavan inżener M. Q. Cujqovadır.

Şəkildə: Gidroeleqtrostansijasın ın projeqti. (TASS-ın fotoxroniqası).

Nor Bajazeddə triqotaż fabriqası

Nor Bajazed (ETA).— Özünün istehsalat planını müvəffəqijjətlə jerinə jetirən çorab fabriqasının işə salınmasından sonra, Nor Bajazeddə triqotaż fabriqası tikmək məsələsi də hazırlanmışdır. Həmin məqsəd üçün ajrılmış bina tə'mir və təçhiz edilmişdir; burada triqotaż toxumaları istehsal edən 8 maşına təçhiz edilmişdir. Fabriqada majqalar, çemərlər, fajqalar və başqa toxumalar istehsal ediləçəkdir.

Bir neçə gün bundan əvvəl fabriqada təçrübə işlərinə başlanmışdır. Fabriqa tamamilə işə salındıqdan sonra təqribən üç jüz fəhlə çalışaçaqdır. Kejfijjətli qadrlar hazırlamaq üçün fabriqa Leninaqan Teqstil kombinatına 8 nəfər göndərmişdir.

---o---

Ymumittifaq fizqultura gyny ərəfəsində

18-ijulda Moskvada dünjanın ən xoş vaxt gənclərinin-sovet fizqulturniqlərinin parlaq paradı keçirildiji kimi, Ermənistan respubliqasında da keçiriləçəkdir.

Spandarjan rajonunun Fizqultura və Sport İşləri komiteti 18 ijulda Jerevanda kütləvi fizqultura çıxışları və sport jarışları təşkil edərək, bütün işləri fizqultura təşkilatlarının kütləvi surətdə artması, fizqulturniqlər arasında Üçüncü Stalin Beşilliji adına sosializm jarışının daha da genişləndirilməsi jolu ilə aparaçaqdır.

Ymumittifaq fizqultura günü-18 ijulda Lenin mejdancasında motoproveq və hərbiləşdirilmiş estafeta olaçaqdır. Bundan başqa Tbilisidə volejbol jarışları, Axta rajonunda futbolistlər sərgisi və Jerevan Lenin mejdancasında boqs və qimnastiqa üçün olaçaqdır. 18 ijulda Tbilisidə keçiriləçək volejbol jarışlarında Ermənistanın adlı-sanlı futbolistlərindn Fjoedro iştirak edəçəkdir.

Spandarjan rajon fizqult komiteti, Ymumittifaq fizquturniq gyny şərəfinə 100 nəfər böyük jaşlı, 50 nəfər məktəblilərdən birinci dərəcəli və iki nəfər isə II dərəcəli döş nişanı normasını 100 prosentlə verən fizqulturniqlər hazırlamışdır. Bunların arasında öz görkəmli işləri ilə ad qazanmış Hraciq Marqarjan və Fjodr joldaşlarda vardır.

Spandarjan rajon fizqultura komiteti, fizqultura işini möhkəmləndirmək və fizqultura işində teorija ilə praqtiqanı əlaqələndirmək üçün rajonda 60 jerdə qranad dərnəkləri açıbdır ki, bu dərnəklərdə 1.200 nəfər fizqulturniqlər iştirak edir.

Spandarjan rajon fizqultura komiteti SSRI XQS-nin fizqultura təşkilatları haqqında çıxartdığı 16 ijun 1939-cu il tarixli qərarı ilə silahlanaraq Ymumittifaq fizqultura gyny 18-ijula hər tərəfli hazırlaşmışdır.

Q. Şahbazov

---o---

Ikinci jarımillijin istehsalat planlarının jerinə jetirilməsini tə'min etməli və zavod-fabriqa marqası uğrunda mübarizə etməlidir

Leninaqanın bir sıra zavod və fabriqaları və idarə müəssisələri birinci jarımillikdə böyük müvəffəqijjətlər əldə etmişlər.

Çqalov adına Tikiş fabriqası 1939-cu ilin altı ajlıq istehsalat planını 102,6 prosent jerinə jetirmişdir. Fabriqanın staxanovcuları və zərbəçiləri (1926-27-ci illərin dəjişilməz qijmətlərilə) planda nəzərdə tutulmuş 2.550 min manat əvəzinə 2.591.300 manat qijmətində produqsija vermişdir. Bundan başqa 64.000 manat qijmətində cox işlədilən produqsija verilmişdir.

Istehsalat planlarının artıqlığı ilə jerinə jetirilməsi işində ajaqqabı fabriqasında cox böyük nailijjətlər əldə edilmiş və həmin fabriqada 6 ajlıq plan ijunun 27-də jerinə jetirilmişdir. Planda nəzərdə tutulmuş 80.000 çüt ajaqqabı əvəzinə fabriqada 83.537 çüt ajaqqabı hazırlanmışdır. Taxta-şalban fabriqası birinci jarımillik planı ijunun 25-də 107 prosent, cərək zavodu isə jarımillik planı müəjjən edilən müddətdən 19 gün əvvəl 101 prosent jerinə jetirmişdir. Teqstil kombinatının köhnə əjirmə fabriqası 1.060.752 kiloqram sap əvəzinə 1.770.886 kiloqram sap istehsal edərək, birinci jarımillik planı ijunun 29-da 101 prosent jerinə jetirmişdir. Tomet zavodu birinci jarımillik planı 104 prosent, pivə zavodu 108,3 prosent, əhənk zavodu isə 101,3 prosent jerinə jetirmişdir və i. a.

Üçüncü Stalin Beşilliji adına sosializm jarışı ərzində Leninaqan zavodlarında jeni staxanovcular və zərbəcilər əmələ gəlmişdir ki, onlar elkəmizə miqdarça cox və kejfijjətli produqsija vermək uğrunda mübarizə edirlər.

Mexanik zavodunun qrovat sexinin qabaqçı staxanovcusu Nişan Gevorqjan joldaş birinci jarımillik planının 406 prosent, Armenaq Qurgenjan isə 377 prosent jerinə jetirmişdir. Ajaqqabı fabriqasında işləjən 324 fəhlədən 140 nəfəri staxanovcudur ki, onlar 6 ajlıq planı 150-200 prosent jerinə jetirmişlər. Tikiş fabriqasının staxanovcusu Marusija Peşnaja birinci jarımllik planı 170 prosent, Marjam Çlazarjan isə 160 prosent jerinə jetirmişdir. Taxta-Şalban fabriqasından Mesrop Hovhannesjan və Hrajr Nazaretjan öz planlarını 140-150 prosent jerinə jetirmişlər.

Lakin qejd etmək lazımdır ki, Sovet Ittifaqı Sənajei üçün həlledici əhəmijjətə malik olan teqstil kombinatı kəsirləri ödəjə bilmədi. Köhnə əjirmə fabriqası müstəsna olaraq, Teqstil kombinatının jerdə qalan bütün fabriqaları elkəjə böyük miqdarda produqsija borçlu qalmışlar. Bu jalnız onunla izah olunur ki, kombinatın direqtoru S. Arakeljan, birləşmiş partija bürosunun katibi O. Harutjunjan və fabriqa-zavod komitetinin sədri Q. Niqoqosjan istehsalat üzərində operativ rəhbərliji tə'min edə bilməmişlər.

Teqstil kombinatında əmək intizamı hələ üksək dərəcəja çatdırılmamış, işlər pis təşkil edilmişdir. Jalnız ijun ajında jeni əjirmə fabriqasında maşınların prostoju 34 prosent, köhnə əjirmə fabriqasında 17 prosent, toxuçuluq fabriqasında isə 40 prosent təşkil etmişdir.

1939-cu ilin birinci jarım illijində triqotaż fabriqasının istehsalat planları da jerinə jetirilməmişdir (direqtor Niqol Avetisjan joldaşdır). Fəhlə qüvvəsinin çatışmaması, həmcinin bir sıra texniki noqsanlar nəticəsində triqotaż fabriqasında gündə 1.200 maşın-saat prostoj olur.

Leninaqan fabriqalarında birinci jarımillikdə produqsijanın kejfijjətinin üksəldilməsi məsələsində də vəzijjət jaxşı dejildir. Qejd etmək lazımdır ki, teqstil kombinatının rəhbər işçiləri Leninqrad Sverdlov adına zavodun fəhlələrinin caqrışını kütləviləşdirmək sahəsində bugünə kimi hələ hec bir iş görməmişlər və həmin qabaqçı zavodun nümunəsilə produqsijanın kejfijjətinin üksəldilməsi, sovet fabriqalarının marqası uğrunda mübarizə təşkil etməmişlər. Məsələn toxuçuluq fabriqaları 1939-cu ilin janvar ajında 19 prosent, fevral ajında 18,9 prosent, mart ajında 12,8 prosent, aprel ajında 11,2 prosent braq produqsija vermişlər, maj ajında isə plan jalnız 57,6 prosent jerinə jetirilərək, 12,1 prosent braq produqsija verilmişdir. Jalnız ijun ajında teqstil kombinatı 107 min 300 metr braq produqsija vermişdir.

Tikiş fabriqasında fabriqa marqası uğrunda çiddi mübarizə aparılmır. Qejd etmək kifajətdir ki, jalnız 1939-cu ilin 5 ajı ərzində Tikiş fabriqası 17.900 manatlıq braq produqsija vermişdir.

Ajaqqabı, Triqotaż və Taxta-Şalban fabriqalarında, həmcinin pivə zavodunda daxi fabriqa marqası uğrunda mübarizə genişləndirilməmişdir.

Biz indi Üçüncü Stalin Beşilliji ilinin son və qəti jarımillijinə qədəm qojmuşuq. Fabriqa və zavodların rəhbər işçiləri və bütün fəhlələr nəinki jalnız ikinci jarımillijin istehsalat planlarını jerinə jetirməli, hətta birinci jarımillijin kəsirlərini də ödəməlidirlər.

Üçüncü Stalin Beşilliji adına ümumxalq sosializm jarışını daha da genişləndirməklə, 1939-cu ilin istehsalat tapşırıqlarını jerinə jetirilməsini tə'min etmək lazımdır.

Ispir Hovhannesjan

Ymumittifaq „Fizqulturniqlər gyny" ilə əlaqədar olaraq, Ermənistan SSR XQS janında Fizqultura İşləri Qomiteti tərəfindən görüləçək tədbirlərin PLANI

Keçiriləçəji vaqt	NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ TƏDBIR	Keçiriləçəji jer	Kim Keçiraçək
17—18/VII	Yürmək üzrə respubliqa jarışları	«Spartaq»ın hovuzunda	Xalq Maarif Qomissariatı Qomiteti
16—18/VII	Velosiped üzrə (şosse) 300 kilometr respubliqa jarışları	Jerevan	Fizqult qomiteti
18/VII	Tbilisi—Jerevan şəhərləri arasında futbol matçı	«Dinamo» stadionu	»
18/VII	Bakı—Jerevan şəhərləri arasında valejbol matçı	«Tikiçilər» Velodromu	»
18/VII	Qolxoz futbol qomandalarının matçı	«Spartaq»ın stadionu	«Qolos» çəmijjəti
18/VII	Daqlıq rajonlarına hərbiləşdirilmiş moto—jürüşü	Respubliqada	FQ qomiteti və avtomoto qlub
15—18/VII	Ulduz şəkilli velo—estafeta (bütün rajonlar) finiş Jerevan	»	FQ Qomiteti
18/VII	Jüngül atletiqa üzrə 5x1000.3x500, 4x1000 tradision estafetanın keçirilməsi	«Dinamo» stadionu	»
18/VII	Jerevan şəhərində kütləvi velosiped jarışları	Şəhərdə	FQ Kirov rajon qomiteti
18/VII	Jerevan şəhəri rajonlarının (Stalin, Spandarjan, Kirov rajonları) müxtəlif qomandalarının hərbiləşdirilmiş estafetası	»	FQ qomiteti
7—11/VII	Bakı, Kijev və Jerevan şəhərləri məktəblilərinin şahmat üzrə güşü	»	»
18/VII	«Dinamo», «Spartaq» ordenli çəmijjətlərinin və Stalin rajonunun sport—fizqultura gəzintiləri, müşavirələri	»	«Spartaq» «Dinamo» respubliqa sovetləri və Stalin rajonu FQ qomiteti
16/VII	Leninaqanda L. P. Berija adına parqda fizqultura gəzinti—müsamirələri	Leninaqan	Leninaqan şəhər FQ qomiteti
	Kirovaqan şəhər parqında fizqultura müsamirəsi	Kirovaqan	Kirovaqan
18/VII	Rajon mərkəzlərində müsamirələr—gəzintilər	Jerlərdə	Rajon fizqult qomitetləri
16/VII	Ermənistan SSR fizqultura təşkilatlarının foto—vitrinası	Jerevan	XQS janında FQ qomiteti
	Ajrı-ajrı sport növləri üzrə qomandaların rajon mərkəzlərinə getməsi	Xüsusi plan üzrə	

ARTIQ SEMENT UĞRUNDA MÜBARIZƏ

Ararat, S. Orçonikidze adına sement zavodu birinci Stalin beşilliji ərzində tikilmişdir. O, SSRI-da birinci beşillik ərzində tikilmiş 518 gigantlar sırasındadır.

Keçmişdə Ararat sement zavodunda illər boju juva'salmış xalq düşmənləri zavodun işlərini proval edərək sement istehsalı planının jerinə jetirilməsinə mane' olurdular. Bunun nəticəsində də zavod işə salındığı gündən taki 1938-ci ilin başlanğıcınadək öz planlarını jerinə jetirə bilmirdi.

Xalq düşmənləri ifşa və darmadağın edildikdən sonra zavodda işlər qajdaja salındı.

Lakin, görünüşə görə, zavodun rəhbər işçiləri (direqtor Andraniq Caxqaljan, partija bürosunun katibi A. Xərratjan, fabriqa-zavod komitetinin sabiq sədri Q. Manuşjandır) 1938-ci ildə əldə edilmiş müəjjən müvəffəqijjətlərlə arxayınlaşaraq, sement istehsalı üzrə 1939-cu il planının jerinə jetirilməsi, staxanov hərəkatının genişləndirilməsi və jeni istehsalat üksəlişi uğrunda bolşevik mübarizəsini genişləndirməmişlər.

Zavod 1939-cu ilin birinci qvartal planını, həmcinin aprel və maj ajları planlarını jerinə jetirməmişdir.

Zavod maj ajı planını mayın 26-nadək, qlinqer jandırma planını 56,2 prosentlə, sement üjütmə planını 56,8 prosentlə və sement daşıma planını isə 78,8 prosentlə jerinə jetirmişdir.

Zavodun rəhbərləri planların jerinə jetirilməməsini kömürün çatışmaması ilə izah etməjə çalışırlar. Lakin çəsarətlə qejd etmək lazımdır ki, kömürün çatışmaması qəti olaraq planların jerinə jetirilməməsinə səbəb ola bilməz. Planların jerinə jetirilməməsi zavodda olan bir sıra ujğunsuzluqlarla izah olunur ki, həmin ujğunsuzluqların aradan qaldırılması üçün nə zavodun direqsijası, nə partija-qomsomol təşkilatları və nə də həmkarlar ittifaqı təşkilatları tərəfindən qonqret tədbirlər görülməmişdir.

Zavodun direqtoru A. Caxqaljan joldaş tərəfindən qadrlara jaxşı qajğı göstərilmir.

Budur zavodun növbədəjişən ustası, qommunist Varos Xacatrjan. Ona stazirovqa və premijal zəhmət haqqı çatmasına baxmajaraq, zavodun direqtoru onun tələbini rədd edir.

Qomsomolcu Mehti Məmmədov Xalisa partija təşkilatının tapşırığı üzrə 8 ajdan bəridir ki, zavodda pamol sexində melniq müavini olaraq çalışır. Lakin onun jaşça xırda olduğunu bəhanə edərək, (o 1921-ci ildə anadan olmuşdur) onu həmin sexdən azad edirlər. Mehti Məmmədov sexdə çalışan digər fəhlələrin deməsinə görə, ən jaxşı işləjən fəhlələrdən biridir.

Zavodun direqtoru Caxqaljan joldaş, fəhlələrə 1938-ci ildə veriləçək premijal zəhmət haqqının və jaqı vermə'mişdir. Bütün bu faqtlar fəhlələr arasında narazılıq əmələ gəlməsinə və onların başqa işə getmələrinə səbəb olur.

SSRI Xalq Qomissarları Soveti, YIQ(b)P Mərkəzi Qomiteti və YIHI Mərkəzi Sovetinin 1938-ci il 28 dekabr tarixli qərarından sonra da, zavodun direqsijası, partija-qomsomol və həmkarlar ittifaqı təşkilatları zavodda əmək intizamının üksəldilməsi uğrunda həqiqi mübarizə təşkil etməmişlər. Bu tarixi qərardan sonra da işə geçikmələr və proqullar zavodda bir sistem olaraq davam edir.

Budur faqtlar. 1939-cu ilin 6 ajı ərzində 125 fəhlə proqul etdikləri üçün, işdən xariç edilmişlər. Bundan başqa bu müddət icərisində 164 fəhlə üçün şərait jaradılmadığından onlar başqa işə getmişlər.

Qejd etmək lazımdır ki, Ararat sement zavodunda fəhlələr arasında böyük işçi axını vardır. Bu ilin janvar-maj ajları ərzində zavoda işləmək üçün 127 nəfər gəlmiş və həmin müddət ərzində zavoddan 148 nəfər getmişdir. Fəhlələr arasındakı axına qarşı mübarizə etmək və qadrları-fəhlələri zavoda təhkim etmək əvəzinə zavodun direqsijası fəhlələrin zavoddan getmələrinə səbəb olur. Zavodun həqiqətdə fəhlə qüvvəsinə ehtijaçı vardır.

Alovlu bolşevik S Orçonikidzenin şanlı adını daşıjan Ararat sement zavodu planları jerinə jetirmək və staxanov hərəkatını genişləndirmək üçün bütün imkanlara malikdir.

Vedi rajon partija komiteti və rajon icraijjə komiteti sement zavodunun işləri ilə dərindən maraqlanmalı və zavoda operativçəsinə rəhbərlik etməlidirlər.

Gevorq Çlazarjan

Jalancı şahidlər cəzalandılar

Alaverdi rajonunun 2-ci xalq məhkəməsi cənajət qodeqsinin 119-cu maddənin 2-ci bəndi ilə müqəssir Şaqarjanın işində jalancı şahidlik etdiklərinə görə Mazutjan Vartuş və Mazutjan Amiqanın hərəsinə bir il müddət müqəssir iş vermişdir.

Ali məhkəmənin cənajət qollegijası qasasija təriqilə verilmiş işə baxaraq, Alaverdi rajonunun 2-ci xalq məhkəməsinin qararını təsdiq etmişdir.

J. B.

Abaran rajon qolxoz məktəbi 22 nəfər təsərrüfat qadrları buraxmışdır

Abaran rajon qolxoz məktəbi 1936-cı ildən təşkil edilmişdir. Həmin məktəbdə heyvandarlıq və tərlaçılıq çərçivəsində işləjən kejfijjətli qadrlar hazırlanırlar.

1938-39-cu dərs ilində rajon qolxoz məktəbini 22 nəfər agro- və zootexniq qadrlar buraxmışdır.

Rajon torpaq şö'bəsi məktəbdən jeni buraxılanları rajonun qolxozlarında işə tə'jin etmişdir.

H. Zirojan

---o---

„Qommunist"-in köməji ilə

Qrasnoselo rajon proqurorunun redaqsijamıza bildirdiji kimi, Qrasnoselo rajon Aqbulaq kənd tam olmajan orta məktəb direqtoru Ismajıl Qasımov vəzifəsindən istifadə edərək məktəbdə bir cox mənimsəmələr və proqullarına himajə etməsi haqqında olan «Qasımov ifşa edilməlidir» sərlövhəli müxbir materialı joxlanışda tamamilə doğru çıxmışdır. İş rajon xalq məhkəməsinə verilmişdir.

***

Basarkeçər rajon proqurorunun redaqsijamıza bildirdiji kimi, Çanəhməd kənd qolxoz hejətinin jarıtmaz işi nəticəsində jaz əkin qampanijasında kütləvi izahat işlərinin zəif olması, toxumların İsmi Ələkbər oğlu, Imaməli Hümmət oğlu tərəfindən oğurlanması barədə «Qolxoz zijancılarına çiddi məs'ulijjətə almalı» sərlövhəli müxbir materialı joxlanışda doğru çıxmışdır.

Qolxozun işləri joxlanılaraq, müqəssirlər məhkəməjə verilmişdir.

***

Qrasnoselo rajon proqurorunun bildirdiji kimi, Nadezdina jarım rajon kooperativ hejətində, kooperativ işçiləri və hesabdarı tərəfindən böyük miqdarda mənimsəmələr olduğu, pul mənimsəjənlər cəzalanmaq əvəzinə qabaqa çəkilib mərkəzi jerləri tutduqları barədə «İlk noqsanlara nəhajət verməli» sərlövhəli müxbir materialı joxlanışda doğru çıxmışdır.

Kooperativ pulunu mənimsəjənlər: Jeqazarjan, Proxova, Həsənov və hesabdar Geqam məhkəmə məs'ulijjətinə alınmışlar.

Müvəqqəti məs'ul redaqtor: Ə. RIZAJEV

Kino «Mosqva» bugün
1-ci zalda Revoljusion səsli film
ÇAPAJEV
2-ci zalda səsli, müdafiə filmi
ÇƏBHƏ və ARXA
Seansların başlanışı axşam saat 8½-da və 10½-da
26-LAR ADINA BAQI DAQ MARŞI
Başlanış axşam saat 9-da və 10½-da

Ermənistan SSR Xalq Qomissarları Sovetinin nəşrijjatı «Xorhrdajin Hajastan» mətbəəsi. Redaqsijanın adresi: Jerevan Onunjans küçəsi № 23 telefon № 33-30 Baş mətbuat müdirliji müvəkkili Ə—4228